

Jesenice dz

Novice

220050174,4

KNJIZNICA JESENICE

COBISS

4270 JESENICE

JESENICE

TISKOVINA

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS

NOVICE

številka 4, april 2005

ACRONI

acroniju priznanje
za energetske
učinkovito
podjetje

zvezdica zopet
na Jesenicah

KAZALO

stran 4

DUŠAN NOVKOVIČ – ENERGETSKI MANAGER LETA

Letošnji Dnevi energetikov v Portorožu bodo v Acroniju še kar nekaj časa zanimiva tema, saj je podjetje prejelo priznanje za »Energetsko učinkovito podjetje«, Dušan Novkovič pa je postal energetski manager leta.

stran 6

CILJI – DOBER ODZIV DELOVNIH SKUPIN

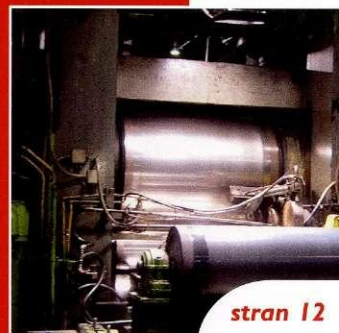
Delovne skupine so tudi letos postavile svoje cilje, ki izhajajo iz njihovega delovnega področja in Gospodarskega načrta. Postavljeni cilji so iz leta v leto bolj merljivi, konkretni in razdelani.

stran 11

ZAČETEK TESTNEGA OBRATOVANJA NOVIH ZVONASTIH PEČI

Večina montažnih del je končana in v petek, 15. aprila, je bila izvedena prva žaritev pod novimi pogoji. Koliko bolj učinkovit je ta postopek žarjenja, najbolj ponazori podatek, da je potrebno za doseganje predvidenih 80.000 t končne proizvodnje le 6 podstavkov oz. baz.

stran 12

PROIZVODNJA V MARCU

Marec je bil prvi mesec v letošnjem letu, ko smo na vseh segmentih proizvodnje presegli načrtovane rezultate, tako gospodarski načrt, kot tudi operativni načrt. Presegli smo težave, ki so bile posledica ustavitve ob menjavi motorjev in okvari.. Na te rezultate smo lahko vsi v Acroniju ponosni.

stran 32

DO NASLOVA BREZ PORAZA

Letošnja sanjska sezona za jeseniški hokej je končana. Več kot 3000 ljudi je v noči s sobote, 9. aprila, na nedeljo, 10. aprila, pred dvorano Podmežaklo pričakalo avtobus s hokejisti Acronija. Tista tako težko pričakovana četrta zvezdica je zasijala v polnem sijaju.

Novice
Interni informacijski časopis
Acroni Jesenice

številka 4, april 2005

uredniški odbor:
Ljubo Osovnikar,
Polonca Marjanovič,
Lilijana Markež,
Nataša Karo
Alenka Kosmač

fotografije:
Tone Kelbl,
Lilijana Markež,
arhiv Acroni
arhiv Tiskarna
knjigoveznica Radovljica,
Muzej Jesenice

križanke in uganke:
Drago Ronner

Uredništvo:
SŽ Acroni, d.o.o.
c. Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

oblikovanje in tisk:
Tiskarna knjigoveznica
Radovljica

Novice izhajajo enkrat
mesečno.

naklada: 2100

ACRONIJU PRIZNANJE ZA ENERGETSKO UČINKOVITO PODJETJE

Acroni je na letošnjih Dnevih energetikov prejel priznanje za »Energetsko učinkovito podjetje«, na kar smo lahko ponosni vsi, tako redno zaposleni, kot zunanji sodelavci in izvajalci, ki v zadnjih letih z nami sodelujejo pri posodabljanju naših proizvodnih zmogljivosti.

Pred širšo slovensko javnostjo smo predstavili naša prizadevanja in predvsem dosežene uspehe, ki smo jih v zadnjih letih dosegli pri zmanjšanju porabe energije. Z investicijskimi vlaganji v sodobno tehnologijo in s posodabljanjem sistema spremljanja rabe energije smo znižali porabo energije na enoto proizvodnje za 11 odstotkov kljub proizvodnji zahtevnejših izdelkov. Poleg energetske učinkovitosti, in s tem nižjih stroškov poslovanja, smo povečali obseg proizvodnje, izboljšali pogoje dela in zmanjšali vplive na okolje, kar nas uvršča med sodobne jeklarne v svetu.

Samo sodobne naprave pa še ne zagotavljajo uspeha, kajti z njimi upravljajo delavci in od njih je odvisen uspeh. Zato ponovno izkoriščam priložnost, da vam izrečem priznanje in pohvalo za vaš prispevek.

Prejeto priznanje pomeni tudi zadovoljstvo ob spoznanju, da je bila naša usmeritev in politika razvoja pravilna.

Ob tem, ko smo dobili priznanje za »Energetsko učinkovito podjetje«, pa ugotavljamo, da je na tem področju v našem podjetju še ogromno možnosti. Z nadaljnjimi vlaganji v posodobitev tehnološkega procesa bomo še zmanjševali porabo energije na enoto proizvoda, prav tako pa moramo še več storiti na področju prihranka sekundarne energije, kot so ogrevanje, razsvetljava, sistemi vodnega hlajenja, proizvodnje komprimiranega zraka in drugo. Imamo tudi velike možnosti še na področju izrabe odpadne toplote iz hladilnih sistemov. Vedno višje cene energije nas bodo prisilile v varčno rabo in optimizacijo procesov.

Osnovo za učinkovito rabo energije predstavlja obvladovanje spremljanja porabe energije, zato že kar nekaj let gradimo energetski poslovno-informacijski sistem, ki temelji na avtomatskem zajemu podatkov o porabi energije in obsegu proizvodnje.

Z aktivnim investiranjem v naprave, s katerim znižujemo okoljske emisije, se že več let pripravljamo tudi na izpolnitev zahtev IPPC direktive. Aktivnosti in prizadevanja so usmerjena v odgovoren odnos do okolja in učinkovito rabo energije. S sistemom vodenja kakovosti so ti cilji vključeni v vse dejavnosti podjetja, kar dokazujejo tudi osvojeni standardi ISO 9001 in ISO 14001, pripravljamo pa se na certifikacijo standarda 18001.

Zavedamo se, da lahko le energetsko učinkovito in okolju prijazno podjetje v današnjem času uspeva in ima perspektivo tudi v prihodnje, zato naj nam bo osvojeno priznanje vzpodbuda, da te dobre rezultate v prihodnje še izboljšamo.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ. dipl. inž.

i n t e r v j u

Dušan Novkovič - energetski manager

Dušana Novkoviča najbrž ni potrebno posebej predstavljati, saj smo to v Novicah že storili takrat, ko je prišel med nas. Tema tokratnega pogovora je visoko priznanje njemu in Acroniju na področju energetike.

Letošnji Dnevi energetikov v Portorožu bodo v Acroniju še kar nekaj časa zanimiva tema, saj je podjetje prejelo priznanje za »Energetsko učinkovito podjetje«, istočasno pa vam je bilo podeljeno tudi posebno priznanje kot energetskemu managerju. Kako je sploh prišlo do odločitve, da se na tem razpisu podjetje poteguje za vsa ta priznanja?

Dnevi energetikov so postali že kar tradicionalna srečanja energetskih managerjev Slovenije, kjer je bila vedno predstavljena aktualna tematika s področja varčevanja energije, obnovljivih virov in okoljevarstvenih tematik. Zadnja leta smo se redno udeleževali teh srečanj in lani je podjetje IZR Enekom iz Škofje Loke, s katerim imamo pogodbo o izgradnji in postavitvi ciljnega spremljanja rabe energije (CSRE), za projekt izgradnje CSRE za komprimiran zrak v našem podjetju prejelo posebno priznanje.

11-odstotno znižanje specifičnih porab energije na enoto proizvodnje, ki smo ga v zadnjih letih dosegli, je vsekakor rezultat, ki ga lahko brez sramu predstavimo slovenski

javnosti. Ob razpisu in po pregledu rezultatov zbranih podatkov je poslovodstvo podprlo odločitve za prijavo na razpis, tako za »Energetsko učinkovito podjetje«, kot »Energetsko učinkovit projekt«, kjer smo prijavi obnovno razsvetljavo v PC PDP.

Ali ste ob prijavi kaj razmišljali, kakšne so možnosti za osvojitve katerega od priznanj?

Čas za oddajo prijave je bil sorazmerno kratek in glavna misel je bila, kako čim boljše pripraviti gradivo za razpis ter predstaviti dosežke, ki jih

je Acroni dosegel v teh letih intenzivnega vlaganja v posodobitev. Že sama predstavitev podjetja je bila velik izziv, saj so nas organizatorji že pred tem povabili k sodelovanju na tem srečanju s predstavitev energetskega managementa v podjetju, ne glede na priznanja.

Kaj vam osebno pomenita ti dve priznanji?

Priznanje za »Energetsko učinkovito podjetje« je priznanje vsem zaposlenim, kot tudi zunanjim sodelavcem in izvajalcem, ki v zadnjih letih z nami sodelujejo pri posodabljanju naših proizvodnih zmogljivosti.

Pred širšo slovensko javnostjo smo predstavili naša prizadevanja in predvsem dosežene uspehe pri zmanjšanju porabe energije.

Priznanje energetski manager leta pa izhaja iz prvega priznanja po logiki; dobro podjetje – dober manager. Res da sem kot svetovalec za energetiko nekako zadolžen za energetsko področje, vendar je zasluge za to priznanje potrebno v veliki meri pripisati tudi drugim sodelavcem, ki so vsak po svojih najboljših močeh prispevali k takšnim rezultatom. Naj poleg vodstev in tehničnega osebja profitnih centrov še posebej omenim g. Marka Sušnik s sodelavci energetike in go. dr. Nedo Karba s sodelavci PA in RTA, ki so veliko naredili prav na izgradnji nadzornega sistema rabe energije.

Priznanji nam morata biti vzpodbuda, da na področju CSRE, zmanjšanja rabe energije in s tem tudi zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov naredimo še korak naprej.

Kdaj ste se prvič srečali z energetiko?

V energetiki delam vse od leta 1982, ko sem se kot gimnazijski maturant zaposlil v Železarni Jesenice TOZD Energetika in kaj kmalu opravil izpite za strojnika vodarne in kotlovskih naprav, kasneje pa še izpit za strojnika parnih turbin. Ob delu sem opravil izpite za izobraževalni program obratnega strojnega tehnika, leta 1991 pa diplomiral na Višji upravni šoli v Ljubljani – smer informatika. Po nekajletnem

Dušan Novkovič prejema priznanje od ministra Podobnika.

Podelitev priznanja za Energetsko učinkovito podjetje.

premoru sem izobraževanje nadaljeval na Visoki upravni šoli v Ljubljani in leta 1999 tudi diplomiral.

Kakšne pa so vaše izkušnje na področju zagotavljanja in rabe energije?

Od leta 1998 sem v Energetiki - ŽJ, d.o.o. opravljal dela in naloge vodje informatike in bil med drugim zadolžen tudi za obračun porabe energetskih medijev celotne lokacije bivše železarne.

Z odpiranjem energetskega trga od leta 2000 naprej sem aktivno sodeloval pri prehodu na nov način zagotavljanja oskrbe z električno energijo za celotno lokacijo.

Kot svetovalec za energetiko pa nadaljujem delo v Acroniju na področju optimalne rabe in oskrbe z vsemi energetskimi mediji, ki predstavljajo vse pomembnejši element poslovnega procesa podjetja.

In kakšni so sedaj naslednji ukrepi in cilji na teh področjih?

V letošnjem letu nas čaka kar nekaj pomembnih pogajanj z dobavitelji elektrike in zemeljskega plina. Podjetje je usmerjeno v sklenitev dolgoročnih pogodb s čim optimalnejšimi pogoji. V kolikor nam to uspe, menimo, da potem lahko podjetje lažje načrtuje svoj razvoj in proizvodnje za naslednje srednjeročno obdobje.

Veliko dela je tudi še pri nadaljnji izgradnji nadzornega

Letošnji nagrajenci.

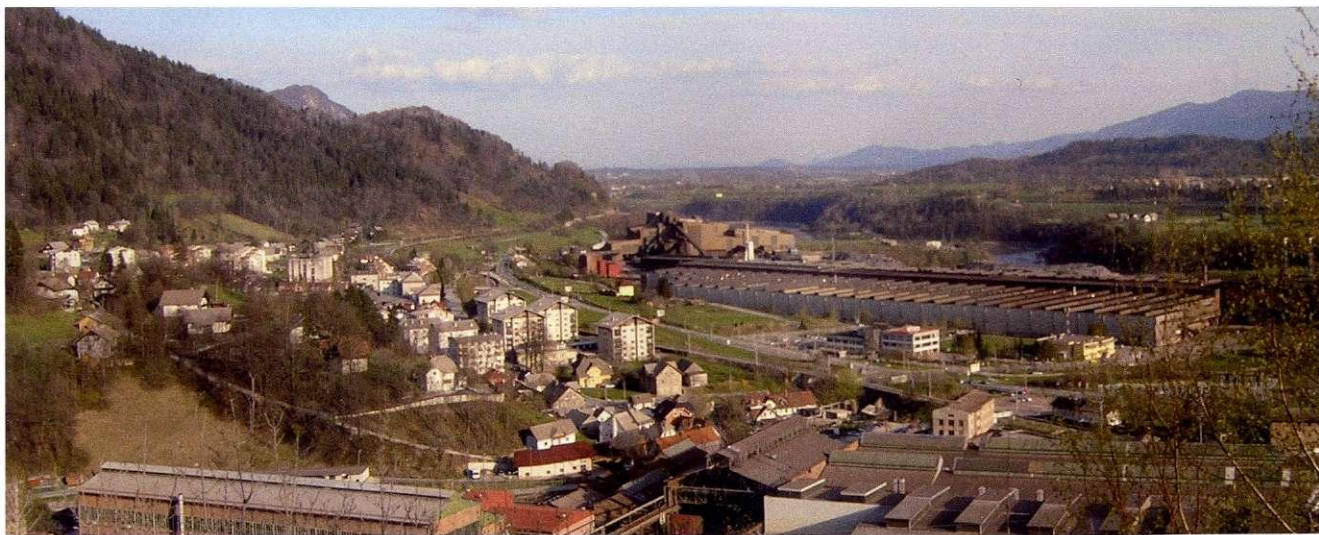
sistema rabe energije skupaj s ciljnim spremljanjem rabe energije. Sistem je zasnovan tako, da se bo lahko stalno nadgrajeval oz. posodabljal z dodatnimi merilnimi mesti in parametri ter bo v naslednjih letih rasel skladno z zahtevami in potrebami proizvodnje.

Prenova razsvetljave v PC PDP in skladišču jeklenega odpadka je že izvedena, nadaljuje pa se v PC HVB. Postopoma bo tako obnovljena v celotnem podjetju. Zasnova je sodobna z varčnimi svetilkami in centralnim avtomatiziranim nadzornim sistemom, tako da bodo prihranki kar precejšnji.

Pred nami je še velik izziv, kako izkoristiti vso odpadno toploto, ki je v podjetju ni malo. Tu je potreben predvsem celovit pristop, zato bo potrebno izdelati neko energetsko zasnovo, ker ni vprašanje, kako izkoristiti to toploto, pač pa kje jo porabiti in kako zagotoviti rezervni vir v primeru zastojev ipd.

Ne bomo pa zanemarjali izboljšav in posodobitev, posebno tam ne, kjer je vračilna doba naložbe kratka. Za takšne zanimive projekte je možnost tudi »Contractinga«, to pomeni, da lahko zunanji investitor izvede prenovo z lastnimi sredstvi, poplačilo pa sledi v naslednjem obdobju iz razlike prihrankov.

G. Dušanu Novkoviču iskrene čestitke ter hvala za pogovor in še veliko uspehov pri njegovem delu!

Cilji – dober odziv delovnih skupin

Delovne skupine so tudi letos postavile svoje cilje, ki izhajajo iz njihovega delovnega področja in Gospodarskega načrta. Postavljeni cilji so iz leta v leto bolj merljivi, konkretni in razdelani. Nekatere skupine so že določile aktivnosti za doseg te ciljev in odgovorne nosilce ter roke. Vse delovne skupine, ki so postavile cilje, zaslužijo pohvalo, še posebej pa bi rada izpostavila cilje **PC Vroča predelava** na ravni profitnega centra, cilje delovne skupine **Šparovčki** (nabava), **Škarje** (proizvodnja PC PDP), **Vodstvo PDP**, delovna skupina **VV2/ Dobre vile** in delovno skupino **Vzdržljivci** (vzdrževanje Jeklarna). Cilje delovnih skupin, ki so cilje izdelale in mi jih tudi poslale, si lahko ogledate na intranet strani:

<http://intranet.acroni.si/20k/Cilji%202005.htm>.

Nataša Karo

	Operativni cilj nabave za leto 2005	Odgovorna oseba	Program aktivnosti
Motivacija	1. Izobraževanje jezikovno, komuniciranje, računalništvo	M.Crnkovič	Udeležba na tečajih po planu izobraževanja Pridobiti zanimive ponudbe izobraževanj osredotočenih na nabavo
	3 izobraževanja znotraj oddelka	M.Crnkovič, M.Ravnik,M.Papič	
	usposabljanje pripravnika	Marja Ravnik	
	✓ Vsak zaposleni v nabavi prijavi vsaj tri koristne predloge (2004 = 0)	Vsi	Izbiranje tem, ki se nanašajo na celotno skupino nabave
	✓ Redni tedenski sestanki	Vodja skupine	

Cilji delovne skupine Šparovčki (nabava) za leto 2005 na področju motivacije

Brez jasnih in merljivih ciljev, ki jih konstantno spremljamo, ni mogoče dosegati uspešnih rezultatov.

	Operativni cilj nabave za leto 2005	Odgovorna oseba	Program aktivnosti
Motivacija	1. Izobraževanje jezikovno, komuniciranje, računalništvo	M.Crnkovič	Udeležba na tečajih po planu izobraževanja Pridobiti zanimive ponudbe izobraževanj osredotočenih na nabavo
	3 izobraževanja znotraj oddelka	M.Crnkovič, M.Ravnik,M.Papič	
	usposabljanje pripravnika	Marja Ravnik	
	✓ Vsak zaposleni v nabavi prijavi vsaj tri koristne predloge (2004 = 0)	Vsi	Izbiranje tem, ki se nanašajo na celotno skupino nabave
	✓ Redni tedenski sestanki	Vodja skupine	

Cilji PC Vroča predelava za leto 2005 na področju motivacije

KORISTNI PREDLOGI SO V FAZI IZVAJANJA

Na projektu Optimizacija dela VOD trenutno spremljamo posamezne parametre obratovanja in doseganja predvidenih vrednosti. Časovne vrednosti v mesecu marcu niso dosegale rezultatov januarja in februarja, ki so bili izjemno dobri. Vzrok je bil v kar nekaj težavah v proizvodnji, zato jih bomo podrobno analizirali in se o njih pogovorili na rednem mesečnem sestanku. Oscilacija rezultatov je v močni korelaciji s številom in obsegom motenj, ki občasno nastajajo v najrazličnejših delih procesa. Prav stabilizacija stanja in standardizacija postopkov pa bo najzahtevnejši del projekta, ki nas čaka v nadaljevanju. Nekaj problematike, ki smo jo opredelili na zadnjem sestanku, je odpravljena, nekaj dolga pa je še ostalo. Trenutno potekajo v PC tudi druge dejavnosti na povezanih delovnih in tehnoloških procesih, ki pa so komplementarne s projektom Optimizacije dela VOD, tako da bodo lahko ustrezna dopolnitev le-temu.

Precej se je dogajalo na področju izvedbe koristnih predlogov, ki so jih sodelavci VOD predlagali v realizacijo. Izvedenih je bilo 16 koristnih predlogov, v izdelavi pa jih je še 18. Vsi izvedeni predlogi so bili tudi ovrednoteni in poslani v izplačilo. Začeli smo tudi s postopno obnovitvijo kabine VOD, kar bo izboljšalo pogoje dela in počutje zaposlenih. Danes vam predstavljamo nekatere predloge, ki povečujejo varnost pri delu, odpravljajo motnje pri delovnem procesu in s tem lajšajo delo sodelavcem VOD.

Kot smo napovedovali že na samem začetku uvajanja sistema 20 ključev v podjetje, niso metode tiste, ki bi same po sebi pomenile napredek in uspeh pri delu. Običajno so le orodje, mi sami pa smo tisti, ki s tem orodjem bolj ali manj uspešno rokujemo. Običajno si mislimo – spet ena novotarija, a samo razmišljanja in delovanje sodelavcev VOD in prej CMS kažejo na to, koliko vsega vemo, poznamo težave in največkrat tudi rešitve. Metoda 20 ključev daje prav to možnost - aktivno vključevanje prav vseh posameznikov v oblikovanje delovnih procesov, razvijanje timskega duha in pripadnosti skupnim ciljem. Majhne korake k temu ves čas že delamo, kažejo se tudi rezultati, ki so vzpodbuda za še intenzivnejše in zavzetejše delo. Vzpodbuda pa naj bodo tudi vsem ostalim, tistim, ki se še niso obsežnejše lotili dela na sistemih, kajti še vedno velja – »Tudi največji plaz se začne z eno samo majhno kepo«, možnosti za stalno izboljševanje stanja pa so tako kot človeški duh – neizmerne.

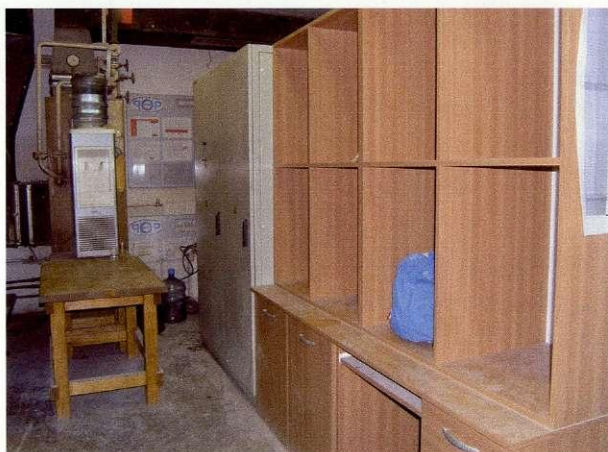
Marjan Lah

Urejeno skladiščenje merilnih sond.

Posebna varovalna ograja na podestu pred vakumsko napravo.

Obnovljen dnevni prostor.

Del ekipe četrte izmene VOD.

Razpis za podelitev Pantzevega priznanja za leto 2005

Lani je uprava ponovno uvedla podeljevanje Pantzevega priznanja, do katerega imajo pravico vsi delavci in tudi druge osebe izven Acronija, ki s svojim življenjskim delom na področju metalurške in drugih dejavnosti, ki so vezane na tehnologijo predelave jekla ter bistveno vplivajo na rast in poslovno uspešnost.

Zato Komisija za podelitev Pantzevega priznanja v skladu s sklepom 12.3 seje posloводства številka 12/2005 objavlja Razpis za podelitev Pantzevega priznanja za leto 2005.

Kandidata za Pantzevo priznanje lahko predlagajo posamezniki, društva ali v druge oblike organiziranega delovanja združeni delavci Acronija.

Predlog naj vsebuje:

- kratek življenjepis in osnovne osebne podatke kandidata,
- opis njegove življenjske poti v Železarni in Acroniju,
- obrazložitev osebnega doprinosa k razvoju Acronija in metalurške dejavnosti na splošno,
- dokumentirano predstavitev pomembnejših dosežkov.

Rok za prijavo je 20. 5. 2005. Prijave pošljite v zaprti ovojnici z napisom »Za Pantzevo priznanje« na upravo družbe Acroni. Komisija bo upoštevala samo pravočasno prispele in popolne prijave.

Za dodatne informacije v zvezi z razpisom se obrnite na Avgušina Novšaka, tel. 1329, Služba za splošne in kadrovske zadeve.

Komisija za podelitev Pantzevega priznanja

LETOS BO PODELITEV PRIZNANJ IN DIPLOM INOVACIJAM V GORENJSKI REGIJI ŽE V MESECU MAJU

Območna zbornica za Gorenjsko s ciljem krepitve konkurenčnosti gorenjskega gospodarstva in uveljavljanjem inovativnosti podjetij ter inovacijske dejavnosti v gorenjski regiji vsako leto objavlja razpis za zbiranje prijav za podelitev priznanj in diplom inovacijam v gorenjski regiji.

Letošnji razpis je tretji po vrsti in Acroni je na obeh dosedanjih odigral vidno vlogo. Lahko se pohvalimo, da smo obe leti tako po številu prijav kot po doseženih priznanjih zasedli prvo mesto. Prvo leto smo sodelovali s petimi, lani pa s štirimi inovacijami. Osvojena štiri zlata in pet srebrnih priznanj so nas opogumila in hkrati zavezala tudi k letošnjemu sodelovanju, čeprav je imperativ ponovitve uspehov iz prejšnjih let skrčil število prijavljenih inovacij na tri.

Letos tako predstavljamo tri pomembne investicijske projekte, ki tako po definiciji kot po vsebini spadajo med korenite inovacije tehnoloških postopkov in so s svojimi rezultati že pomembno prispevali k poslovnim uspehom :

- Modernizacija VOD naprave
- Rekonstrukcija linije CRNO in
- Energetsko učinkovita razsvetljava v PC PDP

Ocenjevalna komisija pri OGZS Kranj bo inovacije ocenjevala po štirih osnovnih kriterijih :

- inventivnosti,
- inovativnosti,
- tržni zanimivosti in
- prijaznosti okolju/delavcem.

Ko sem v skladu z zahtevami pravilnika za prijavljanje pripravljaj numerične kazalnike za to komisijo, sem bil prijetno presenečen, saj nisem pričakoval toliko pozitivnih vplivov, še posebej ne za četrti kriterij. Vendar o podrobnostih v prihodnjih številkah, ko vas bom obveščal tudi o tem, kako so se naše inovacije odrezale letos.

Avgust Novšak

marčna odjuga tudi na področju inovacijske dejavnosti

Delovna skupina	Št.izboljšav
Kemiki	31
Nepredvidljivi	9
Kranjske čebelice	8
Dnina 2	6
Nujno zlo	6
Sončki	5
Specialci	4
Tevebajski	4
Dobre vile	3
Termiti	3
Kegelčki	2
Otop	2
Forum 7	1
Hitri in uspešni	1
Mušketirji	1
Veterani	1
Vzdržljivci	1
Zvezde PC	1

Če smo doslej skupno število letos obravnavanih prijav izboljšav in inovacij sramežljivo skrivali, zdaj za to nimamo več razloga. Letos je 22 delovnih skupin realiziralo 117 izboljšav; za primerjavo: lani je v istem obdobju 29 DS prijavilo 184

Avtor	Št.prijav
Novak Anton	8
Ključanin Fahrudin	6
Nuraga Trako	6
Miklič Anton	4
Rozman Jelka	4
Božič Tomaž	3
Gregorič Zvone	3
Hevčuk Goran	3
Kovačevič Savan	3
Robič Roman	3
Sodja Jože	3

realiziranih izboljšav. Letošnji rezultati so resda slabši, nenadejano visoko število prijav v marcu in prvih dneh aprila (89) – lani sta bila najboljša meseca januar (68) ter april z 62 prijavami – pa kaže bistveno bolj optimistično sliko. Glede na pozitiven trend se lahko nadajamo, da bomo letos presegli lanskoletno skupno število izboljšav in predlogov (541). Ker se je ojunalo tudi nekaj novih delovnih skupin, med katerimi velja posebej pohvaliti Kemike, lahko

pričakujemo, da bodo skupine, ki ne bodo sodelovale v Sistemu stalnih izboljšav in inovacij, letos v manjšini. V tabelah predstavljamo v marcu in aprilu aktivne delovne skupine ter listo inovatorji meseca, na katero so se uvrstili tisti med 42 sodelavci, ki so prispevali več kot tri prijave.

Avgust Novšak

SPOMLADANSKA UTRUJENOST MALO DRUGAČE

Iz dneva v dan sem bolj utrujen. Sprva sem za to krivil spomladansko pomanjkanje vitaminov, zdaj pa sem odkril, da je pravi vzrok v preobremenjenosti zaradi preveč dela. Kar poglej:

Slovenija ima 1.964.036 prebivalcev, od tega je 485.895 upokojencev ter 477.716 mladoletnih in šolajočih se otrok. Brez dela je po zlomu socializma ostalo 102.198 delavcev. V službo nas torej hodi samo 898.227. Od teh jih je 81.246 zaposlenih v vojski, policiji in sodstvu, 76.372 jih dela v vladnih organizacijah, polovica preostalih je zaposlenih po občinah in upravnih enotah, v šolstvu, zdravstvu in drugih neproduktivnih organizacijah. Nadaljnjih 1275 ljudi je iz različnih razlogov zaprtih, tako da nas ostane za delo samo še 369.029. Ker jih je 369.027 na bolniški, na dopustu, so službeno odstotni ali pa swingajo, resnično delava samo midva.

Pa še ti samo posedaš, dremaš, klepetaš ali pa bereš Novice.

SAMODEJNI UNIČEVALEC OGNJA – BONPET

Tako v delovnem okolju, kot v lastnem domu imamo veliko potencialnih virov ognja. Težava pri požarih je ta, da se ne dogajajo tako zelo pogosto, da bi se ljudje počutili preveč ogrožene, vendar je v primeru, ko le-ta izbruhne, njegova moč lahko uničujoča. V nadaljevanju bo predstavljena samodejna gasilna ampula BONPET, ki omogoča zaradi načina delovanja požarno varovanje potencialnih virov ognja tudi na lokacijah, ki do sedaj niso ekonomsko opravičevale varovanja s postavitvijo velikih vgrajenih gasilnih sistemov.

Gasilne ampule BONPET so namenjene za samodejno gašenje začetnih požarov v manjših zaprtih prostorih, kjer so potencialni viri ognja, običajno električne

naprave v stalnem delovanju, in kjer ni zagotovljena stalna prisotnost ljudi. Priporočljivo jih je namestiti na vseh mestih, kjer je otežen dostop ljudi ali če bi odpiranje pospešilo razvoj požara v prostoru.

Kako deluje samodejna gasilna ampula Bonpet?

Pri požaru v zaprtem prostoru se z naraščanjem temperature v prostoru segreva tudi gasilna tekočina, ki se v stekleni ampuli razteza. Pri temperaturi gasilne tekočine ca. $85^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ raztezanje povzroči, da se steklo zdrobi, tekočina pade v prostor, kjer se začne endotermni proces, ki povzroči odvzem energije ognju oz. trenutno ohlajevanje v prostoru. Kot stranski produkt endotermne reakcije pa se sprosti še mala količina dušika in ogljikovega dioksida, ki imata nalogo, da zapirata dostop kisika do goreče površine. Na površini gasilne tekočine nerazpadle snovi tekočine tvorijo zaščitni film, ki preprečuje ponovni vžig.

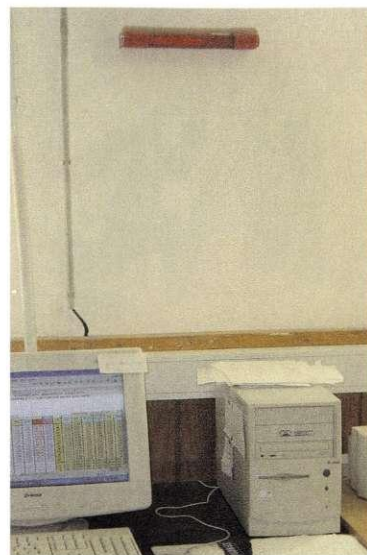
Ampula ima sledeče lastnosti:

- samodejno delovanje gasilne ampule Bonpet, kar pomeni učinkovito gašenje vseh začetnih požarov in s tem zaščita lastnine ter življenj v gospodinjstvih, podjetjih, navtiki;
- ni lažnih alarmov, saj se aktivira samo, če je prišlo do porasta temperature;
- ampulo lahko uporabimo tudi z metanjem v izvor ognja; zaradi preprostosti uporabe odpade človeški faktor panike ali zmedenosti; nameščajo se pri varnostnikih, kjer se običajno nahajajo požarne centrale, ali v bližini potencialno nevarnejših virov ognja;
- omogoča zanesljivo delovanje, ker izključuje napake človeka in tehnike;
- ne povzroča dodatne škode pri gašenju - ostanek tekočine se pobriše;
- varno za ljudi in okolje (ekološko prijazno gasilno sredstvo);
- dolga življenjska doba (10 let);
- brez vzdrževanja (paziti je potrebno samo, da se steklo ne poškoduje);
- preprosta montaža in tudi demontaža v primeru selitve;
- v Sloveniji je ampula preizkušena na Zavodu za gradbeništvo v Ljubljani (P 653/99-530-2: gašenje požara olja v kuhinji, P 651/99-530-1: gašenje požara vnetljivih tekočin);
- na podlagi Tehničnega soglasja št. URSZR GS 01 02 01 00, ki ga je leta 2001 izdala RS Ministrstvo za obrambo,

Uprava za zaščito in reševanje, se izdaja za ampule izjava o skladnosti.

Namestitev ampule

Ampula se zatakne v nosilec, ki se predhodno namesti s privijačenjem nad potencialni vir ognja, na steno, na strop, v računalniške omare, v elektro omare z glavnimi varovalkami, v kompenzacijske omare. Takšno nameščanje omogoča, da se tekočina v ampuli čim hitreje segreje na temperaturo aktiviranja.

Stalno delujoči računalnik izven omarice

V domačem okolju se priporoča namestitev v kuhinje, neke pod kuhinjsko napo in pa v kurilnice, nad pečjo.

Namestitev v kurilnici

Cena ampule skupaj z nosilcem za pritrditev znaša 24.800,00 SIT + 20% DDV.

Pri uporabi ampul v gospodinjstvu priznavajo številne zavarovalnice 5-odstotni popust pri požarnem zavarovanju (Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Maribor, Zavarovalna družba Adriatic, Zavarovalna hiša Slovenica in Generali Zavarovalnica).

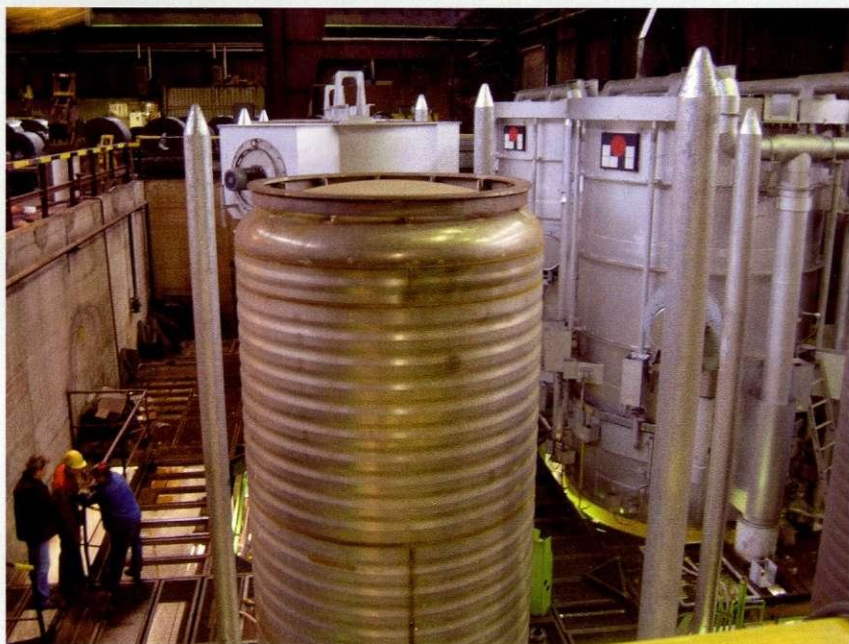
Za več informacij lahko obiščete internetno stran; www.bonpet.si oz. se lahko obrnete na enega izmed nas, strokovnih delavcev za varnost in zdravje pri delu.

Erik Stritih

začetek testnega obratovanja novih zvonastih peči

V februarских Novicah je bila podana kratka informacija o poteku del na projektu zamenjave zvonastih peči HPH.

Večina montažnih del je končana in v petek, 15. aprila, je bila izvedena prva žaritev pod novimi pogoji. Kljub temu, da je bil projekt v preteklosti že dokaj podrobno predstavljen, si še enkrat zelo na kratko pogledimo bistvene prednosti nove tehnologije žarjenja.

Zvonaste peči so namenjene za mehko oz. rekristalizacijsko žarjenje materiala v obliki kolobarjev. Temperature žarjenja so običajno nekoliko pod 720 °C, sam proces pa poteka v zaščitni atmosferi. No in prav v atmosferi je bistvena razlika med novo in staro tehnologijo žarjenja. Kot uporabljen plin za vzpostavitev zaščitne atmosfere se z novo tehnologijo uporablja čisti vodik (100 % H₂), v obstoječih pečeh pa je bila atmosfera sestavljena iz 95 % N₂ in 5 % H₂. In prav vodik je tisti, ki omogoča, da so časi žarjenja (predvsem ogrevanje in ohlajanje) bistveno krajši. Zaradi enakomernejšega prevoda toplote je doseganje, predvsem pa konstantnost mehanskih lastnosti boljša. Izboljša pa se tudi površina pločevine v pogledu znižanja ostankov nečistoč po

žarjenju in s pravilnim vodenjem procesa je praktično onemogočeno zlepljanje med posameznimi ovoji kolobarja.

Koliko bolj učinkovit je ta postopek žarjenja, najbolj ponazori podatek, da je potrebno za doseganje predvidenih 80.000 t končne proizvodnje le 6 podstavkov oz. baz. Za isto količino smo v preteklosti potrebovali 18 podstavkov. Z zaključkom projekta bomo poleg že navedenih prednosti dobili še dodatnih 50.000 t žarilnih kapacitet, kar obenem pomeni nadaljnjo možnost razvoja novih proizvodov in povečanje obsega končne proizvodnje, namenjene za prodajo.

Začetek testnega žarjenja predstavlja prvo fazo zaključka projekta, kar pomeni, da se bodo dela nadaljevala na optimizaciji procesa žarjenja za posamezne kvalitetne grupe jekel.

Vsekakor pa je z zaključitvijo te faze izveden najbolj pomemben del projekta in vsi, ki so pri tem sodelovali, si zaslužijo posebno priznanje.

O končnih rezultatih in doseženih učinkih projekta pa v eni izmed naslednjih izdaj Novic.

Direktor PC Hladna predelava
Darko Gregorič

PROIZVODNJA V MARCU

Marec je bil prvi mesec v letošnjem letu, ko smo na vseh segmentih proizvodnje presegli načrtovane rezultate, tako gospodarski načrt, kot tudi operativni načrt. Presegli smo težave, ki so bile posledica ustavitve ob menjavi motorjev in okvari. Proizvodnja končnih izdelkov je znašala 24.188 ton, od tega 5.310 ton nerjavne debele pločevine in trakov. Na te rezultate smo lahko vsi v Acroniju ponosni. Z nadaljevanjem uspešnega dela bomo zagotovili dolgoročno stabilno poslovanje in prepotrebni razvoj, ki bo nam in prihodnjim generacijam zagotovil socialno varnost.

Profitni center Vroča predelava

Marec 2005 je v PC VP minil v znamenju rekordov. Odlili smo 31.371 ton slabov, od tega 5.267 ton iz nerjavnih vrst. Vse specifične porabe so v okviru načrtovanih. Zaostajamo le v izplenu, kljub dejstvu, da je proizvodnja tekla brez večjih težav. Ugotavljamo, da je izplen preko meseca nerazumljivo nihal. Tako smo nekajkrat dosegli rekordno visoke izplene v proizvodnji elektropločevine ob uporabi manj kakovostnih vrst jeklenega odpadka. V proizvodnji nerjavnih jekel se je nedvoumno pokazal negativen vpliv ostružkov na izplen. Treba je poudariti, da na tem področju tehnologi intenzivno delajo že nekaj mesecev.

Jeklarna ni obratovala v času visoke tarife električne energije, ki je med tednom od 8. do 13. ure. Poleg tega smo opravili zamenjavo obzidave v elektroobločni peči. Imeli smo še nekaj daljših zastojev, in sicer zaradi menjave kabla 1. faze in preboja izolacije na 3. fazi EOP, prodora na startu vlivanja, okvare bagra za odstranjevanje žlindre ter čakanja na vložek zaradi pogostih elektro okvar žerjavov.

V **Valjarni** smo kljub dvema daljšima zastojema zvaljali rekordnih 32.563 ton plošč in kolobarjev. Poleg tega je bilo prevaljano še 507 ton slabov.

Nenačrtovani zastoji so znašali 9,54 odstotka razpoložljivega časa. Skoraj polovico teh zastojev sta povzročila zlom sklopke pogonskega vretena na blumingu in zlom letve manipulatorja. Ker je vseh ostalih zastojev bistveno manj, lahko zaključimo, da je v valjarni še vedno največ okvar daljšega značaja.

Količina neskladnih proizvodov ali odpadek na progi je znašal v marcu 0,44 odstotka, od tega je bilo debele pločevine le 0,06 odstotka.

Profitni center Hladna predelava

V mesecu marcu smo izdelali 10.377 ton hladno valjanih trakov in 3.208 ton toplo valjanih trakov.

Pri hladno valjanih trakovih je bila količina presežena za 177 ton glede na načrtovano, prav tako je bila količina presežena tudi v posameznih skupinah jekel.

Pri toplo valjanih trakovih smo ravno tako presegli načrtovano količino. Manjše odstopanje je zabeleženo pri visokoogljčnih jeklih zaradi omejenih žarilnih kapacitet zvonastih peči. Zaradi boljše založenosti z vložkom je proizvodnja potekala enakomerno preko celega meseca.

V sektorju Priprava in luženje smo imeli težave z delovanjem Regeneracije, zaradi okvare ventilatorja za podtlak in pomanjkanjem hladilne vode, kar se je odrazilo v nastanku usedline v peči ter mašenju cevovodov. Za vzpostavitev normalnega proizvodnega procesa smo potrebovali približno 14 dni. Izveden je bil letni remont na lužilni liniji SCAP.

V sektorju Valjarna je bila na vseh agregatih zabeležena visoka proizvodnja. Zaradi projekta zamenjave SAN peči so te še vedno obratovala z zmanjšano zmogljivostjo. Poskusno obratovanje na novih pečeh bo predvidoma izvedeno sredi meseca aprila.

Doseženi izplen znaša 88,9 odstotka, kar je dober rezultat, saj je 1,3 odstotka nad načrtovano vrednostjo. Dober izplen beležimo pri elektro pločevinah, ki predstavljajo večinski delež proizvodnje.

Pri toplo valjanih trakovih doseženi izplen 91,5 odstotka predstavlja dober rezultat, saj presega načrtovani izplen za 2,8 odstotka.

Na področju ekologije smo v okviru projekta spiralnih vod našli rešitev za spiralno vodo iz linije CRNO, ki bo ustrezno obdelana na Nevtralizaciji.

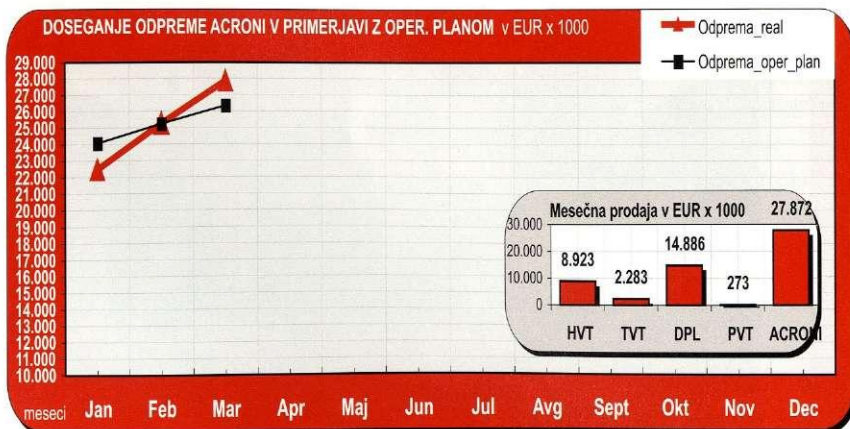
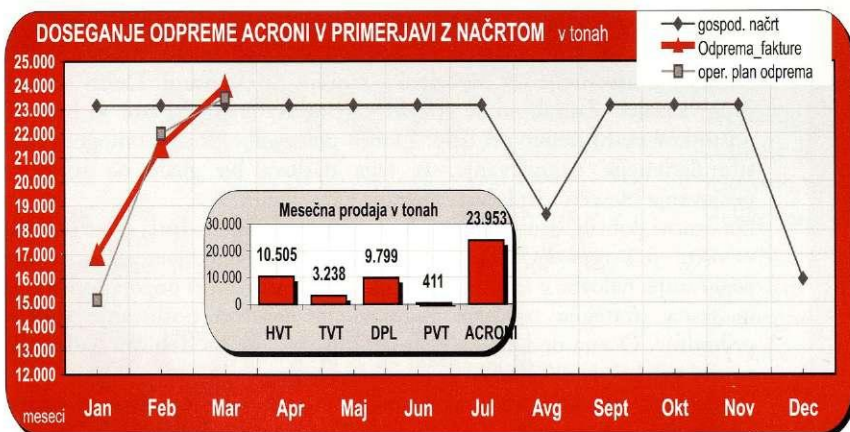
Profitni center Predelava debele pločevine

Operativni načrt za marec je bil z 9.800 tonami izdelkov debele pločevine postavljen 11 odstotkov nad gospodarskim načrtom. Z realiziranimi 10.115 ton izdelkov je bil

poslovanje v marcu

	NERJAVNA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOOG LJ. in			KON.LEGIR. in			SKUPAJ		
	JEKLA			DINAMO, ELM, SI			ELMAG			NAVAD. KON. JEK.			JEKLA za POBOLJ.					
	realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	5.267	4.700	112	6.551	10.300	64	2.662	1.900	140	12.092	9.500	127	4.734	2.600	182	31.306	29.000	108
VALJARNA	5.743	6.640	86	9.240	10.360	89	2.341	1.900	123	10.737	9.500	113	4.503	2.600	173	32.563	31.000	105
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	1.077	1.050	103	7.204	7.120	101	1.342	1.280	105	1			754	750	100	10.377	10.200	102
TVT	413	300	138							2.356	2.400	98	439	500	88	3.208	3.200	100
DPL	3.820	3.800	101							5.337	5.300	101	958	700	137	10.115	9.800	103
PVT										488	300	163				488	300	163
ACRONI	5.309	5.150	103	7.204	7.120	101	1.342	1.280	105	8.183	8.000	102	2.151	1.950	110	24.188	23.500	103
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	1.081	1.050	103	7.316	7.120	103	1.322	1.280	103	6			780	750	104	10.505	10.200	103
TVT	356	300	119							2.401	2.400	100	481	500	96	3.238	3.200	101
DPL	3.804	3.800	100							5.076	5.300	96	919	700	131	9.799	9.800	100
PVT										411	300	137				411	300	137
ACRONI	5.240	5.150	102	7.316	7.120	103	1.322	1.280	103	7.894	8.000	99	2.181	1.950	112	23.953	23.500	102
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	2.477	2.517	98	5.114	5.001	102	697	676	103	3			690	680	101	8.923	8.875	101
TVT	724	653	111							1.213	1.213	100	345	370	93	2.283	2.235	102
DPL	10.832	10.766	101							3.373	3.646	93	705	625	113	14.886	15.036	99
PVT										276	201	137				273	201	136
ACRONI	14.033	13.935	101	5.114	5.001	102	697	676	103	4.589	4.859	94	1.740	1.674	104	27.872	26.347	106

operativni načrt presežen za 3,2 odstotka, gospodarski načrt pa kar za 14,6 odstotka. Količine so bile presežene tudi v vsaki posamezni skupini jekel, najbolj v skupini jekel za poboljšanje, in sicer za 28,5 odstotka.

Večjih nepredvidenih zastojev nismo beležili, na uspešno realizacijo tako visokih načrtov pa vplivajo že načrtovani zastoji, kot sta bila mesečni remont Drever peči, ki se je zaključeval 1. in 2. marca, ter 7-dnevni remont Ebner kalilne linije od 4. do 10. 3., ki je bil po zadnji ustavitvi v decembru več kot nujen.

Največje proizvodnje težave v marcu nam je povzročala večja količina namensko zvaljane zaloge nerjavne pločevine (800 ton) zaradi pomanjkanja naročil tanjših plošč debele pločevine. Dodatno problematiko je predstavljala količina, saj je bilo v marcu kar 1.400 ton manj nerjavnega vložka od načrtovanega, kar se bo pokazalo v slabših rezultatih aprilske proizvodnje.

Še večje organizacijske napore zahteva nadaljnje usklajevanje nemotene proizvodnje s prenovo strešne kritine hale, ki se je preselila v halo B, ter istočasno izvajanje korozijske zaščite jeklene konstrukcije, ta poteka še vedno v hali A.

V zadnjih dneh marca smo s strani podjetja MGM prevzeli povsem obnovljen numerični sekator, ki smo ga hkrati preimenovali iz 'Messer sekatorja' v 'NC4 sekator'.

V marcu se je tudi zaključil prenos dejavnosti krojenja pločevine v podjetje Kovintrade Metal Jesenice. Podjetje je prevzelo omenjeno proizvodnjo Acronija in skrb za dosedanje kupce teh izdelkov. Prav tako je odkupilo večjo količino materiala iz zaloge, ki je bila namenjena programu krojene pločevine.

Dosežen izplen v marcu je na ravni načrtovanega s 87,6 odstotka. Na programu debele nerjavne pločevine je bil presežen za 0,9 odstotka, na programih navadne konstrukcijske pločevine in legirane pločevine pa je izplen nižji od načrtovanega za 0,5 odstotka.

Tehnični direktor:
Branko Banko, univ.dipl.inž.

27. redna seja skupščine

19. aprila 2005 je bila na sedežu družbe na Jesenicah 27. redna seja skupščine družbe. Skupščine so se udeležili vsi člani, predsednik g. Tibor Šimonka, g. Boris Pesjak in g. Janez Trček, ter tudi strokovni sodelavki holdinga, pomočnici uprave ga. Beba Leskošek in ga. Dušanka Šegatin ter predstavnica za stike z javnostjo ga. Andreja Jernejčič. S strani posloводства so bili prisotni glavni direktor prof. dr. Vasilij Prešern, namestnik glavnega direktorja g. Ljubo Osovnikar in tehnični direktor g. Branko Banko, Polonca Marjanovič, direktorica financ in ekonomike ter Petra Filipič Špiler, direktorica za splošne in kadrovske zadeve. Na skupščini so bili obravnavani Poročilo o poslovanju za leto 2004, Poročilo o poslovanje I-III, inventurni elaborat in odpisi terjatev. Skupščina se je najdlje zadržala pri obravnavanju predloga posloводства, da potrdi izvedbo štirih novih investicij, to je:

Projekt št. 294 – Zamenjava kompresorjev v kompresorski postaji na Javorniku,

Projekt št. 281 – Novi transformator za sunkovite pogone v RTP Jeklarna,

Projekt št. 274 – Celovita ureditev odpraševanja v jeklarni – I. faza,

Projekt št. 301 – Obdelava nevtralizacijskega mulja.

Dve od teh investicij, projekt št. 281 – Novi transformator za sunkovite pogone v RTP Jeklarna in projekt št. 274 – Celovita ureditev odpraševanja v jeklarni – I. faza, bo moral obravnavati in potrditi izvedbo še nadzorni svet SIJ-SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA D.D.

Na splošno so člani skupščine izrazili veliko zadovoljstvo nad doseženim poslovnim rezultatom.

Petra Filipič Špiler

O REZULTATIH POSLOVANJA NA NOVINARSKI KONFERENCI

Acroni, d. o. o. posluje tudi v letošnjem letu zelo uspešno. O rekordnih rezultatih poslovanja je novinarjem spregovoril glavni direktor dr. Vasilij Prešern. Poudaril je, da nam dobro poslovanje omogoča vlaganja v posodobitve naprav ter izpeljavo doslej največjega projekta – nove linije za toplotno obdelavo debele pločevine. V skladu z načrti potekajo tudi ekološki projekti, ki so pomembni tako za zaposlene v podjetju kot naše sosede – krajane. V lanskem letu smo ustvarili 814 mio SIT čistega dobička. 66% prodaje smo realizirali na tujih trgih. Smo prvi izvoznik gorenjske regije in 12. največji izvoznik v Sloveniji. Dodana vrednost na zaposlenega je lani znašala 31.229 EUR. Vse to so omogočile že zaključene investicije ter zaposleni s svojimi prizadevanji. Dobri so tudi drugi kazalci. Znižali so se stroški za porabo energije, lani je bilo 20 odstotkov manj nesreč pri delu. Dobro poslovanje družbe omogoča tudi stimulatивnejše nagrajevanje. Iz tega naslova bo glede na rezultate poslovanja mesečno izplačana nagrada zaposlenim.

Na osnovi dobrih rezultatov poslovanja je skupščina podprla nove naložbe v višini 6,5 mio EUR. Doseženi rezultati prvega tromesečja, tekoče poslovanje, naložbe v teku, motivacija zaposlenih, dobri pogoji poslovanja in jasna strategija pa nam zagotavljajo uspešno poslovanje tudi v prihodnje. Ocena podana na skupščini družbe, da bo dobička na letnem nivoju več kot 1.500 mio SIT, je več kot realna.

Poleg tega potekajo tudi aktivnosti za pridobivanje šolanega kadra, predvsem odprtje novih oddelkov tehničnih smeri na Srednji šoli Jesenice.

NOVA CELOSTNA PODOBA ACRONI d.o.o.

Predvidevam, da je večina zaposlenih opazila, da je v mesecu januarju Acroni spremenil svojo celostno podobo. V mesecu marcu se je spremenila tudi podoba naših NOVIC. Spremembe, ki so se dogodile v zadnjih letih: stečaji in privatizacija posameznih družb, poslovna preobrazba in predvsem uspešnejše poslovanje družb holdinga SŽ so zahtevale preobrazbo tudi na področju

celostne podobe matere – holdinga in njenih hčera – posameznih družb.

Uporaba okrajšave SŽ je bila sporna zaradi enačenja s Slovenskimi železnicami in ob dejstvu, da več kot dve tretjini prometa opravljamo v tujini, včasih tudi moteča. Holding se je preimenoval v Slovensko industrijo jekla, kratko SIJ d.d. Izbrani izvajalec preobrazbe - agencija Imelda, pa je izdelala spremenjeno celotno podobo tudi za Metal in Acroni.

ACRONI

Izbrana je bila nova tipografija črk in kratka oblika Acroni d.o.o.. Odpadel je SŽ, železarček in Jesenice. Nova celostna podoba se striktno uporablja na tiskovinah, kot so uradni dopis, računi, naročila ter podobno in na štampiljkah. Glede ostale uporabe smo se odločili za mehak, razumen prehod. Zamenjava se bo izvajala postopno z razumnimi stroški in po potrebi (zamenjava dotrajanih tabel, zastav...)

Železarček, okoli katerega je največ polemik, se bo umaknil postopno. V določenih uporabah (žigosanje in verjetno še kje) pa ostaja.

Edina stalnica sodobnega časa - nenehne spremembe - se je zgodila tudi na področju celostne podobe Acronija. V okolju dnevno zaznavamo spremembe. Spreminjajo se celo državni simboli. Prezvemi in stečaji porivajo v pozabo uveljavljena imena podjetij kot npr. Živila, Planika. Gorenje je v sorazmerno kratki zgodovini zamenjalo pet celostnih podob in gre ponovno v proces spremembe.

Veliko naporov vlagamo v prepoznavnost »blagovne znamke« Acroni in prepričani smo, da bo zaradi lahke izgovorljivosti in sporočilnosti CR krom NI nikelj preživela tudi lastniško preobrazbo družbe, ki se bo zgodila slej ko prej.

Veliko kupcev in uporabnikov naše pločvine nas bo pa še naprej poznalo po železarčku, ki ostaja prepoznavni znak za naše izdelke v dobrem in slabem, zato se skupaj trudimo, da bo slabih izdelkov skozi »vrata« Acroni d.o.o. šlo čim manj.

ACRONI

ACRONI, d.o.o.
Cesta Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice
T: 04 584 10 05
F: 04 584 10 03
E: losovnikar@acroni.si
W: <http://www.acroni.si>

Ljubo Osovnikar
univ. dipl. ekon.
Namestnik glavnega direktorja

SIJ Slovenska industrija jekla
skupina

sanacija garderob se nadaljuje

Zaradi okvare termostatskega ventila v garderobah smo morali začeti s popravilom. Pri tem pa smo zopet odkrili mnoge pomanjkljivosti.

V aprilu smo ponovno začeli reševati težave zaradi zamakanja sten v stavbi »Vhodni termiknal – garderobe«. Reševanje reklamacije poteka počasi, saj je vzroke za zamakanje težko

odkriti. Skupaj s podjetjem Gradis, ki izvaja popravila, upamo, da bomo vzroke čim prej odkrili. Vse zaposlene – koristnike garderob pa ponovno prosimo za razumevanje.

Gospodar stavbe
Janez Vilman

JUBILANTI DELA

10 LET:

Bojan Ilić	VP jeklarna
Muhamed Deomić	PC PDP
Goran Ilijev	PC PDP
Goran Koražija	PC PDP
Alen Šest	PTS

20 LET:

Valentin Jakelj	PC Hlad.pred.
Borut Lešnik	PC PDP
Mehmedalija Vučkic	PC PDP
Janja Sovinc	Kemija

30 LET:

Anton Marinič	VP valjarna
Redžo Hrustanović	PC Hlad.pred.
Branko Krivec	Tehnič.kontrola

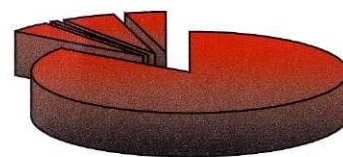
Iskrene čestitke!

odsotnost

V letošnjem marcu je bila odsotnost z dela za slab odstotek manjša kot lani v istem mesecu. Manj je bilo odsotnosti zaradi bolezni in zaradi rednih letnih dopustov. Odsotnost zaradi nesreč pri delu je bilo enako kot lani, več pa je bilo ostalih odsotnosti

Nesreče pri delu 1,00%	Redni dopust 5,64%	Ostala odsotnost 4,05%
---------------------------	-----------------------	---------------------------

Bolezen
4,18%

**Prisotnost
85,13%**

Ivanka Mavri

IZOBRAŽEVANJE OB DELU STA ZAKLJUČILA

**ELVIRA OMANOVIČ -
PC VROČA PREDELAVA**

na Višji strokovni šoli in si pridobila
poklic: komercialistka

**MARJAN BIZALJ -
Tehnične storitve**

na Fakulteti za strojništvo in si pridobil
poklic: dipl.inženir strojništva

Čestitamo!

novi obrazi

Mag. Andreja Jernejčič

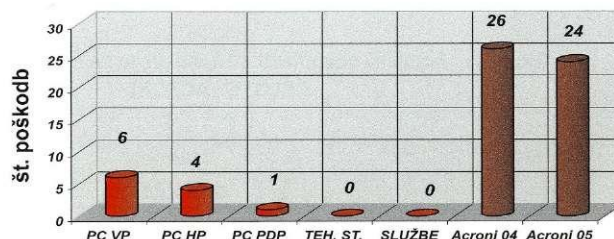
Od aprila je pomočnica
uprave za odnose z
javnostmi pri Skupini
SIJ – SLOVENSKA
INDUSTRIJA JEKLA
D. D, kar pomeni, da
skrbi za odnose z
javnostmi tudi za
podjetje Acroni. Sicer je
magistrica znanosti (iz
komunikologije) ter
univ. dipl. novinarka in
univ. dipl.
kulturologinja. Izkušnje
v novinarstvu je dobila

pri večletnem delu v številnih medijih, kjer se je
preizkusila kot novinarka in tudi kot urednica. Med
drugim je delala na Radiu Slovenija, Televiziji Slovenija,
POP TV, časniku Finance in Uradu vlade za
informiranje. Na Ministrstvu za obrambo je bila v
Službi za odnose z javnostmi tiskovna predstavnica
prejšnjega obrambnega ministra. Vodila je seminar
»Kako dobro komunicirati z mediji«. Lani je imela svojo
prvo samostojno fotografsko razstavo. V prostem času
veliko potuje, o čemer predava po Sloveniji in piše v
medijih.

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu marcu 2005 se je pripetilo 11 poškodb pri
delu. Poškodovani so bili zaradi posledic teh poškodb in
posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 310
delovnih dni, to je skoraj 26 delovnih dni na poškodbo.

ŠTEVILO POŠKODB PO ENOTAH

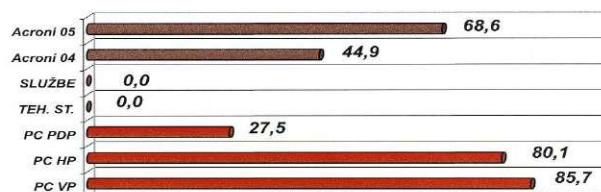

op. število v stolpcih Acroni pomnoži z 10

mesec	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
Marec 2004	3	5	1	2	1
Marec 2005	6	4	1	0	0

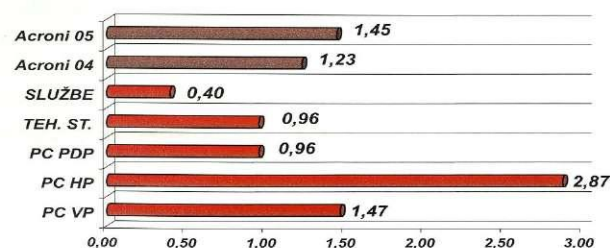
V **marcu 2005** sta se v primerjavi z **marcem 2004** pripetili
dve poškodbi pri delu manj. Trend padanja št. poškodb v
Acroniju se tako nadaljuje.

POGOSTOST-F2
(število poškodb/milijon proizvodnih ur)

Pogostost na ravni Acronija je v primerjavi z **marcem 2004**
višja. V tekočem mesecu pa je največja v PC Vroča
predelava, PC Hladna predelava, PC Predelava debele
pločvine, službe in tehnične storitve.

RESNOST POŠKODB-G1
(izgubljenih. dni /1000 proizvodnih dni)

Največja resnost poškodb je v PC Hladna predelava, sledi
PC Vroča predelava, potem PC Predelava debele pločvine
in tehnične storitve ter na koncu službe.

Jure Vindiš, Franc Pintar

DODATEK NA PRISOTNOST

Zaposleni ste pri plači za mesec marec prejeli tudi kratko anketo, s katero smo želeli dobiti povratno informacijo, kaj zaposleni menijo o dodatku na prisotnost. Do postavljenega roka je vprašalnik vrnilo 441 zaposlenih. Vsem se za sodelovanje v anketi zahvaljujemo.

8.840.080,80 SIT, bistveno se je zmanjšal strošek iz neplačanih izostankov, kar za 65,5 %. Opazno pa se je tudi zmanjšal strošek nadur, kar gre verjetno pripisati tudi večji prisotnosti na delu.

Ocenjujemo, da je poslovodstvo z uvedbo dodatka na prisotnost

dopusta ter dopusta za nego in varstvo otroka dobijo pravico do nadomestila plače, ki jo izplačuje država, očetovski dopust je vsekakor stvar prostovoljne odločitve, ki jo pozdravljamo, vendar pa - kot že povedano - ne moremo nagraditi z dodatkom na prisotnost, saj je namen le-tega povsem drugačen. Vse predloge zaposlenih smo skrbno shranili in jih bomo ob priložnosti spremembe višine oziroma upravičenj na izplačilo ponovno pregledali in tudi upoštevali.

Na koncu se še enkrat vsem zahvaljujemo za sodelovanje in upamo, da se boste v prihodnje še v večjem številu odzvali ter nam posredovali vaša mnenja in predloge. Ankete nam predstavljajo pomemben vir informacij, na podlagi katerih imamo namen v prihodnje vedno večkrat uvajati spremembe in izboljšave.

Barbara Habe Sintič,
Petra Filipič Špiler

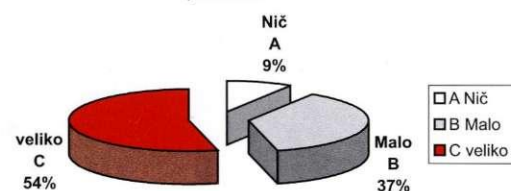
Gibanje krajših bolezenskih odsotnosti pred in po uvedbi dodatka prikazuje spodnji graf: Opazamo trend padanja krajših bolniških odsotnosti po uvedbi dodatka.

Dodatek na prisotnost je bil uveden s 1. 4. 2004. Cilj uvedbe dodatka je bil zmanjšati odsotnosti z dela zaradi bolniških izostankov, nege in spremstva ter neopravičenih izostankov. Dodatek se izplačuje vsake tri mesece v višini 5.000 SIT za režijske in 10.000 SIT za zaposlene v proizvodnji. Izplačan je bil 3-krat, v juliju 2004, oktobru 2004 in januarju 2005. Skupen strošek za dodatek na prisotnost znaša 27.280.000 SIT. Preden smo vam poslali anketni list, smo izdelali tudi analizo bolniške odsotnosti pred in po uvedbi dodatka na prisotnost. Za izdelavo analize smo vzeli 10-mesečno referenčno obdobje pred uvedbo dodatka (junij 2003 - marec 2004) in 10-mesečno referenčno obdobje po uvedbi dodatka (april 2004 - januar 2005). Ugotovili smo, da se je skupni strošek bolezni ter neplačanih izostankov na ravni Acronija zmanjšal za 9 %. Strošek bolezni po uvedbi dodatka na prisotnost se je zmanjšal za

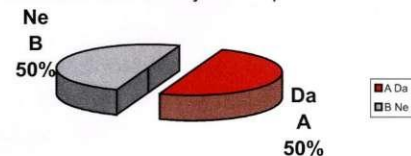
naredilo dobro potezo, saj večini zaposlenih denarno dodatek veliko pomeni, kar polovica pa jih je pripravljena za kakšne krajše bolniške odsotnosti, nege in varstva otroka izrabiti svoj letni dopust in tako povečevati svojo prisotnost na delu. Z anketo pa smo dobili tudi kar nekaj predlogov, kako pravila izplačila dodatkov še popraviti, da bi bolj dosegla svoj cilj. Kar nekaj zaposlenih je menilo, da bi dodatek moral biti za vse zaposlene enak, vendar pa se moramo zavedati, da so pogoji dela neposredno v proizvodnji težji, zato je tudi višji dodatek upravičen. Ne moremo se strinjati tudi s predlogom, da se izvzame porodnice in očete na očetovskem dopustu. Namen uvedbe dodatka je zmanjševanje nenačrtovanih odsotnosti z dela. Porodnice z nastopom poročniškega

Zaposleni so na vprašanja v anketi odgovarjali:

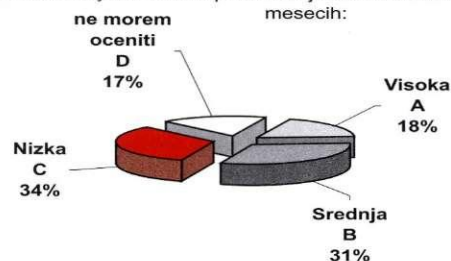
Koliko vam denarno pomeni uvedba dodatka za trimesečno prisotnost?

Ali je po vašem mnenju uvedba denarnega dodatka za prisotnost dovolj velika motivacija, da npr. bolniško do 3 dni zamenjate z dopustom?

Vaša motivacija za delo in prisotnost je zaradi denarnega:

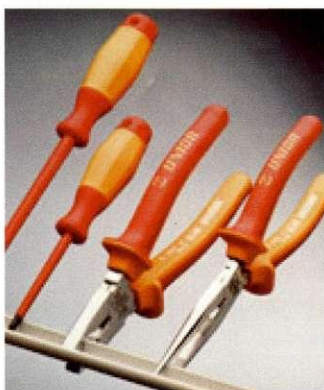

RAVNANJE Z ROČNIM ORODJEM IN DROBNIM INVENTARJEM

Ročna orodja in drobní inventar so sredstva, ki jih imamo delavci v osebni zadolžitvi.

Od nas se pričakuje, da pri svojem delu z omenjenimi sredstvi z vestjo dobrega gospodarja ravnamo odgovorno. Postopki in odgovornosti glede zadolžitve, menjave in odpisa izrabljenih sredstev, niso novi, jih pa tokrat še enkrat povzemamo v obliki navodila. Poudariti moram, da bomo v prihodnje večjo pozornost namenjali doslednemu izvajanju že sprejetih navodil. Skrbno ravnanje vsakega posameznika pa bo pomembno vplivalo na nemoteno oskrbo, menjavo in ažurnost evidenc zadolženih sredstev.

Navodila za ravnanje z orodjem in drobnim inventarjem v osebni zadolžitvi

- Seznam orodja in drobnega inventarja v osebni zadolžitvi se vodi na centralnem skladišču.

- Novo nabavljeno in dodeljeno orodje delavcu se evidentira na kartico osebne zadolžitve delavca. Delavec odgovarja za zadolženo orodje in inventar. V primeru inventur ali preverjanja s strani nadrejenih mora imeti delavec popolno zalogo zadolženih sredstev. PC vodi lastno evidenco s podpisi delavcev, da so prejeli zadolžena sredstva.

- Kartica delavca se razbremení ob predložitvi uničenega ali izrabljenega sredstva skupaj z obrazcem "izločitev orodja/likvidacija". Centralno skladišče bo kartico razbremenilo samo ob predložitvi izrabljenega sredstva!

- Ob odhodu delavca iz Acronija je delavec dolžan dostaviti zadolženo orodje na skladišče centralnega prevzema, oz. neposredno nadrejenemu, ki s podpisom jamči, da je prejel vsa sredstva in predlaga prerazporeditev. Skladišče delavcu izda potrdilo, ki ga je delavec dolžan posredovati kadrovski službi. Brez ustreznega potrdila kadrovska služba delavcu ne sme izročiti delavske knjižice.

- V primeru ugotovljenega manjka na seznamu zadolženih sredstev skladišče na potrdilu naredi zaznamek, (spisek

sredstev, ki niso vrnjena), en izvod potrdila dobi delavec, drugi izvod skladišče dostavi nabavi, ki ovrednoti manjkajoča sredstva in obrazec dostavi kadrovski službi. Ugotovljena vrednost se odtegne delavcu od zadnjega plačila.

V primeru prerazporeditve delavca na novo delavno mesto je delavec dolžan neposredno nadrejenemu predložiti zadolžena sredstva, ki določi prerazporeditev sredstev. Predlog prerazporeditve (razbremenitev delavca in zadolžitev novega delavca) se s seznamom dostavi centralnemu skladišču. Centralnemu skladišču se dostavi tudi sredstva, ki se ne prerazporedijo. S podpisom neposredno nadrejeni jamči, da je prejel vsa zadolžena sredstva delavca.

V primeru ugotovljenega manjka se izda predlog za izločitev manjkajočih sredstev skladišču z zaznamkom, da delavec ni vrnil zadolženih sredstev. Skladišče posreduje seznam kadrovski službi in nabavi v vrednotenje, kadrovska služba izvede bremenitev delavca za manjkajoča sredstva.

- Sredstva se vrednotijo po nabavni ceni na datum ugotovljenega manjka. Podatke kadrovski službi posreduje nabava.

- V kolikor delavec ob menjava orodja oz. menjava delavnega mesta ne more vrniti izrabljenega orodja, bo skladišče likvidiralo stanje delavčeve kartice samo ob pisni obrazložitvi delavca, ki bo podpisana s strani direktorja PC.

Direktorica nabave
Marjana Crnkovič

Delnice železarjev v mirovanju

V preteklem obdobju se pričakovanja železarjev – delničarjev, ki imajo del svojih pred desetletjem zasluženih plač preoblikovane v delnice, niso uresničevala. Po ustavitvi postopka prodaje Acronija je bil kasneje upočasnen tudi postopek že razpisane prodaje družbe Elektrode, d.o.o. Jesenice, neuspešni pa so bili tudi poskusi prodaje družbe SUZ, d.o.o. Jesenice. Poleg tega delničarjem ni bilo mogoče pridobiti deležev v že pred nekaj leti prodani družbi Tovil, d.o.o. Ljubljana, ki je v času razgovorov o prevzemu 20% deleža objavila stečajni postopek, podobno pa se je dogajalo z družbo TIO Pnevmatika, d.o.o. Lesce, ki je za prodajo deleža, ki pripada družbi Lameta, ponujala in še ponuja nesprejemljivo nizko kupnino.

Glede na to, da je osnovna prodaja in lastninjenje slovenskih železarn povsem v pristojnosti vlade oz. pristojne državne komisije, in glede na to, da bo po izjavah odgovornega ministra za gospodarstvo lastninjenje železarskih družb potekalo postopno in premišljeno ter si bo vlada do jeseni vzela čas za proučitev novih razmer na področju poslovanja in lastninskega preoblikovanja črne metalurgije v Sloveniji, si delničarji Lamete tudi v letu 2005 ne morejo obetati ugodnejših razmer za prodajo ali nakup predmetnih delnic.

Ne glede na ustavljene postopke prodaje družb pa se poslovanje družbe Lameta nadaljuje. Poslovanje je usmerjeno v izvajanje zakonskih določb, ki veljajo za delniške družbe in upravljanje z denarnimi sredstvi v višini cca 120 mio SIT, ki so bila pridobljena z znano prodajo deleža v družbi Energetika, d.o.o. Jesenice. V letu 2004 je družba Lameta v poslovnem izidu izkazala za 5,2 mio SIT prihodkov iz naslova obresti in dividend ter za 5,1 mio SIT pozitivnih razlik pri nakupu vrednostnih papirjev – delnic, ki kotirajo na Ljubljanski borzi. Vezano na delovanje družbe je bilo izkazano za 3,7 mio SIT stroškov, ki se nanašajo na opravljene storitve revizorjev, notarjev, uprave, nadzornega sveta, plačilnega prometa, amortizacije, telefonije in na druge podobne izdatke. Na račun upoštevanja in načrtovanja negativnih razlik pri prihodnjih prodajah deležev družb, ki se ugotavlja pri knjiženju knjigovodske vrednosti družb in knjiženju dejansko dosežene kupnine, so bile v poslovnem izidu izkazane določene rezervacije. Z upoštevanjem rezervacij se v poslovnem izkazu družbe namesto ustvarjenega dobička izkazuje poslovna izguba v višini 4,4 mio SIT. Poleg finančnih preglednic za leto 2004 je bilo izdelano tudi poslovno poročilo in načrt poslovanja družbe Lameta v letu 2005. Omenjeno gradivo naj bi obravnavali in potrdili člani Nadzornega sveta na svoji prvi seji v letošnjem letu. Ustavljeni in upočasneni postopki prodaje družb pa kljub temu ne pomenijo samo slabih izgledov za delničarje. Nova vlada in gospodarstvo ministrstvo skrbno proučujeta zatečeno stanje slovenskega jeklarstva. Obiski ministra in odprta komunikacija z odgovornimi predstavniki Železarn ponujajo dobro iztočnico za učinkovitejšo in hitrejšo postopke lastninjenja ter postopnega umika države iz lastništva SIJ-a v naslednjem letu, s tem pa se lahko odpre tudi nova možnost zamenjave delnic Lamete za lastništvo v SIJ-u.

Direktor
Ludvik Bergles

P.S. Vse druge potrebne informacije delničarji lahko dobijo na tel.št. 041 676 508 ali pisno preko naslova družbe – Lameta, d.d., cesta B. Kidriča 44, 4270 Jesenice.

J ZA T

Okvirji koles in vilice so lahko narejeni iz štirih različnih vrst materiala: jekla, aluminija, titana ali ogljikovih vlaken. Ko kupujemo kolo, smo pred vprašanjem, kaj izbrati.

Jeklo, aluminij in titan so kovine, ki so med seboj v zanimivem razmerju. Titan ima polovico vrednosti gostote jekla in polovico njegove natezne trdnosti. Aluminij ima tretjino vrednosti gostote

in tretjino trdnosti jekla. Iz tega bi lahko sklepali, da ima okvir kolesa, narejen iz aluminija, enako težo kot jeklen okvir. Ker ima volumska enota aluminija le tretjino trdnosti, potrebujemo trikrat

JEKLENO KOLO ZADICIONALISTE

toliko materiala, da delovanje lahko poteka pri enakih obremenitvah.

Stvar pa ni tako preprosta. V proizvodnji koles, ki so narejena iz devetih cevi, obstajajo omejitve v vlečenju zelo tankih cevi v primerjavi z njihovim premerom. V današnji proizvodnji je pri premeru cevi 32 mm z vlečenjem mogoče narediti debelino stene 0,4 mm. Pri tanjših ceveh bi prišlo do upogibanja cevi in udrtin.

Moderne aluminijaste cevi so zaradi večje odpornosti na upogibanje pri običajni obremenitvi med vožnjo kolesa običajno ovalne. Mehanske lastnosti aluminija so v primerjavi z jeklom slabše. Pod ponavljajočo se obremenitvijo material hitreje odpove. Zato je potrebno povečati premer in debelino stene cevi, vendar ne toliko, kot bi pričakovali glede na manjšo natezno trdnost aluminija. Aluminijaste cevi premera 42 mm imajo tako debelino stene 0,7 mm, kar v teži standardne cevi pomeni 185 g. Razlika v teži v primerjavi z jekleno cevjo je 35 g.

Jeklo

Jeklo in njegove lastnosti poznamo bolje od kateregakoli drugega materiala, ki se uporablja za izdelavo koles. Prednost jekla je v njegovi zanesljivosti. V preteklosti so morali izdelovalci koles zaradi izgube trdnosti med varjenjem in trdim spajkanjem to izgubo nadomestiti z več materiala v cevi. Leta 1976 so bile cevi debeline 0,9 mm na debelejšem delu ogrodja in 0,6 mm na najtanjšem delu. Z razvojem se je teža zmanjšala za eno tretjino, pri enaki trdnosti in trpežnosti. Nekoliko večja teža jeklenega kolesa v primerjavi z drugimi materiali seveda pomeni pomanjkljivost za

tekmovalce najvišjega razreda. Za vse ostale kolesarje, ki ne tekmujejo v elitnem razredu, pa je razlika v teži zanemarljiva. V skupni teži kolesarja in kolesa, ki se približuje 100 kg (ali pa jo celo radodarno presega), je zato razlika v teži, ki znaša manj kot pol kilograma, nepomembna.

Aluminij

Razvoj aluminijastega okvirja je potekal s svetlobno hitrostjo. Prvi okvirji so se pojavili po letu 1970 in so imeli enak premer cevi kot jekleni okvirji. Rezultat je bil seveda lahek okvir, ki pa je bil tudi izredno mehak. Cena materiala je dokaj nizka. Slaba stran je, da se aluminijasti okvirji v nesrečah zmečkajo z enako lahkoto kot pločevinka. Aluminij ne rjavi, vendar pa oksidira, kar ni vidno z očmi. Vsekakor to ni kolo za vse življenje!

Titan

Titan predstavlja srednjo pot, saj ni tako močan kot jeklo in ne tako lahek kot aluminij. Tako dobimo okvir, ki je bolj vodljiv od aluminijastega okvirja, vendar tudi tehta več. Ni ga tako lahko voziti kot jeklenega, vendar je lažji od njega. Zlomi okvirjev iz titana so redki, enako, kot velja tudi za jeklene okvirje. Na območjih, kjer so ceste močno soljene, imajo kolesarji radi okvirje iz titana, saj ta ne rjavi. Slaba stran je visoka cena.

Ogljikova vlakna

Strokovnjaki so pred dobrim desetletjem napovedovali, da bodo ogljikova vlakna v prihodnosti najpomembnejši material za izdelavo koles. Napovedi se niso uresničile, čeprav je Lance Armstrong zmagoval na Tour de France z okvirjem iz ogljikovih vlaken.

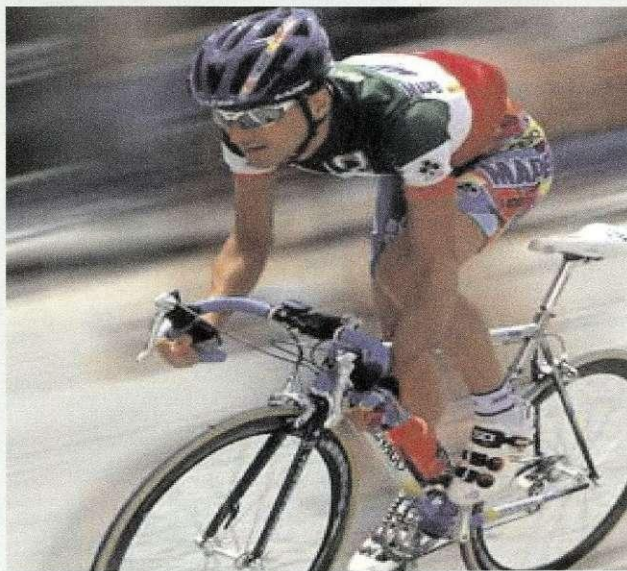
Izdelki so narejeni tako, da so ogljikova vlakna vstavljena v umetno smolo (epoxy). Pogosto so iz tega materiala narejene vilice kolesa. Kljub močno izboljšani tehnologiji izdelave, pa še vedno obstaja strah pred nepričakovanimi dogodki, kot so udarci v drevo ali skalo. V takih primerih se jekleno kolo le ukrivi in ga je še vedno mogoče voziti, okvir iz ogljikovih vlaken pa nam lahko razpade v drobne kose.

Torej, kakšno kolo kupiti?

S spreminjajočo se tehnologijo enotnega odgovora ni, oziroma velja le danes.

Za nas, jeklarje, je odgovor na dlani: jeklo!!!

Sicer pa je izbira v veliki meri še vedno stvar osebnega okusa.

Alenka Kosmač

Tri vprašanja

1. Mene, pa tudi večino zaposlenih v Acroniju, zanima:

Kdo je dal v uporabo oz. dovolil varnostnikom uporabo detektorjev za odkrivanje kovin? Ali je to mogoče preizkušnja naših, od dela napetih živcev? Sprašujem, ali on oz. tisti ve, da večtonskega kolobarja ali pločevine ni mogoče odnesti v žepu, vrečki ali torbici. Tisti, ki kradejo, to počnejo z avtomobili, tovornjaki in celo železniškimi vagoni!

2. Zadnje čase se kar vrstijo seminarji o ekološkem ravnanju z nevarnimi snovmi ter zdravju delavcev na delovnem mestu. Menimo, da je to zavajanje javnosti, predvsem pa nas zaposlenih, ker se z nevarnimi snovmi ne ravna tako, kot je treba. Zdravje? Kje so merilci koncentracij različnih nevarnih emisij in hrupa? Kdo, kje in kdaj jih je videl?

Zakaj varnostni inženir, namesto da skrivaj opazuje, če delavci delajo s čeladami na glavi, raje ne pogleda v kakšnem okolju in pod kakšnimi pogoji delajo. Imam občutek, da smo manj vredni od toaletnega papirja!

3. Za Acroni menim, da je veliko, uspešno podjetje. Zlatarna ni, pa tudi otroški vrtec ne, zato predlagam, da razmislimo in prenehamo z otročarijami! Če že vlagamo v posodobitev podjetja, vlagajmo v kaj koristnega, ne pa da posamezniki »kasirajo« kot inovatorji – same inovacije pa nikjer ni! Zaposleni nismo toliko neumni, da ne bi ločili koristno od nekoristnega!

1. Varnostniki so zadolženi za izvajanje tehničnega in fizičnega varovanja oseb ter premoženja. V okviru izvajanja teh nalog je tudi uporaba detektorjev kovin. Glede na zadnje kraje, ki so se zgodile v podjetju, pa je uporaba detektorjev kovin upravičena. Mislim, da se vsi strinjamo, da je potrebno storiti vse, da se prepreči kraje materiala, obenem pa so varnostniki pri posredovanju z detektorjem kovin tudi preprečili vnos alkoholnih pijač v podjetje, kar pa je sploh koristno za splošno varnost vseh.

Seveda bi vsi najraje videli, da bi bila zavest in pripadnost družbi tolikšna, da takšno posredovanje ne bi bilo potrebno, so pa ti ukrepi nujni, zato vse, ki so bili in bodo z detektorjem kovin pregledani, naprošamo za strpnost.

2. Ravnanje z odpadki in nevarnimi snovmi je urejeno v internih aktih podjetja in je v skladu z zahtevami, ki nam jih nalaga zakonodaja. Vsi bi se morali navodil dosledno držati. V kolikor pisec pozna konkretne primere neustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi, ga naprošamo, da to sporoči, da se te kršitve odpravijo. Varnostni inženirji so zadolženi za izvajanje predpisov iz varstva in zdravja pri delu – v ta okvir spada tudi nošenje čelade. V preteklosti ni bilo malo delovnih nesreč, katerih posledice bi bile manjše, če bi zaposleni nosili čelado, zato je prav, da na to opozorijo. Glede pogojev dela pa je potrebno poudariti, da Acroni v zadnjem času veliko vlaga v izboljšanje le-teh. Zavedamo se, da je potrebno na tem področju še veliko storiti. Veliko bo narejenega z investicijo v odpraševalno napravo v jeklarni, projekt pa je bil potrjen na zadnji skupščini.

Vodstvo

Namen seminarja Sistem ravnanja z okoljem ISO 14001 in Sistem varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001 je bil, da se vsi zaposleni začnemo zavedati, da sta obe področji enako pomembni, kot je proizvodnja in doseganje načrtov. Brez čistega okolja in varnega dela pa dobrih rezultatov proizvodnje ne more biti. Zavedati se je potrebno, da smo za oboje odgovorni sami. Tako je potrebno z nevarnimi snovmi ravnati kot zahteva zakonodaja in interna navodila za ravnanje z nevarnimi snovmi. Predvsem pa je potrebno vedno uporabljati vsa zaščitna sredstva, saj le tako skrbimo za svoje zdravje in svojo varnost.

Po zakonu morajo strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu na vsake tri leta opraviti periodične preiskave kemijskih, fizikalnih in bioloških škodljivosti v delovnem okolju. Te meritve se pravkar izvajajo v PC VP - Vroča valjarna, PC HP in PC PDP. Te meritve so tudi podlaga za vsa

nadaljnja ukrepanja - predpis potrebne osebne varovalne opreme, vgradnja dodatnih varnostnih naprav, ipd.

Namesčeni so stacionarni javljalniki koncentracij ogljikovega monoksida CO, delavci pa uporabljajo tudi osebne dozimetre za CO in ionizirajoča sevanja. Vsi stacionarni javljalniki kot osebni dozimetri se redno pregledujejo in servisirajo preko pooblaščenih inštitucij. Vsi stacionarni javljalniki kot osebni dozimetri se redno pregledujejo in servisirajo preko pooblaščenih inštitucij.

Andreja Purkat

3. Sistem koristnih izboljšav in predlogov poznajo vse sodobne družbe. Namen sistema je ravno v tem, da vsi zaposleni sodelujejo in dajejo koristne predloge, ki seveda niso izumi oziroma inovacije, pomenijo pa neko dodano vrednost in korist za družbo. V Acroniju se lahko pohvalimo, da je sistem dober in da je tudi dobro zaživel med zaposlenimi. Tudi z majhnimi koraki se pride na vrh gore.

Petra Filipič Špiler

Šolani kadri

Glede na to, da bo v prihodnosti v Acroniju manjkalo šolanega kadra, me zanima, zakaj najprej ne razporedite že zaposlene delavce, ki imajo poklicno ali srednjo šolo, opravljajo pa dela z nižjo zahtevano izobrazbo, na ustrezna delovna mesta. Prosim za odgovor!

Razporejanje zaposlenih na delovna mesta je prioriteto naloga neposrednega vodje oz. direktorja. Žal pridobitev same formalne izobrazbe ne pomeni avtomatičnega napredovanja na drugo delovno mesto. Lahko pa se oglasite na kadrovske službi, da pregledamo konkreten primer, se pogovorimo in morda skupaj najdemo rešitev oziroma odgovor na Vaše vprašanje.

Petra Filipič Špiler

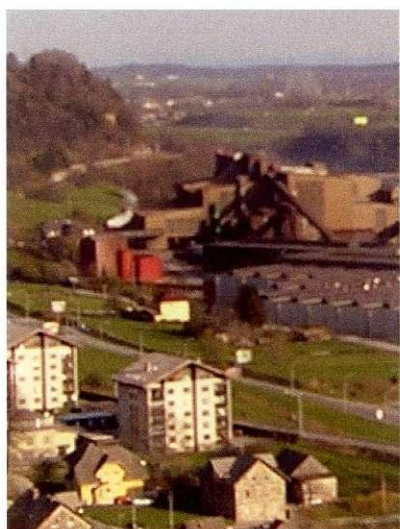
Čiščenje parkirnih prostorov

Če se že čisti parkirni prostor pred upravno stavbo PC VP na zahtevo direktorja PC-ja, bi bilo sprejemljivo, naj delavec ne pometa od pol sedme ure naprej. Ni prijetno, da te ob prihodu v službo opraši oblak prahu, pa naj bo to komaj opran avto, da ne rečem, če prideš v službo peš. Končno pa se sprašujem, če je to vsakodnevno pometanje sploh potrebno! Do same stavbe pa se pripeljemo po luknjah, da te je groza. Klanec, ki pelje na spodnji parkirni prostor, ni bil nikoli pometen, zanimivo pa bi si bilo ogledati parkirni prostor, ki je bil pred prazniki urejen - če temu lahko tako rečemo (posut z žlindro), kako je ponekod že vse razrito.

Lep pozdrav v upanju razumevanja.

Prepričan sem, da moramo imeti urejen in očiščen prostor pred upravno stavbo. Čiščenje vsekakor ne poteka vsak dan, pač pa po potrebi. Prav tako se sproti zasipajo luknje na makadamski dovozni poti. Strinjam se z avtorjem, da bi bila asfaltna prevleka na dovozni poti in na vseh parkiriščih najboljša rešitev in potrudili se bomo, da bomo omenjeno idejo čim prej realizirali. Dotlej pa bomo delavce, katerim moramo biti zelo hvaležni, ker v vseh letnih časih skrbijo za urejenost in čistočo prostora okoli upravne stavbe jeklarne, opozorili na večjo previdnost pri pometanju, tako da ne bodo prihajajočih uslužbencev motili z prahom.

Slavko Kanalec

SESTANEK SINDIKATA NEODVISNOST NA MINISTRSTVU ZA GOSPODARSTVO

Sestanek na ministrstvu za gospodarstvo z mag. Peter Puhanom je bil 6. aprila 2005. Sestanka smo se udeležili predstavniki sindikata družbe ACRONI NEODVISNOST in predsednica sindikata Gorenjske regije Milena Koselj Šmit. Tema pogovora je bila nadaljnja privatizacija SIJ, s poudarkom na družbi Acroni, ter kadrovska problematika.

Prejšnja Vlada RS je v letu 2000 sprejela program prestrukturiranja jeklarstva. Program prodaje SŽ d.d. je bil sprejet septembra 2001, ki je predvideval prodajo 80% deleža posameznih družb. Za družbo Acroni je komisija sprejela sklep o ustavitvi postopka prodaje, zato smo v sindikatu želeli na ministrstvu prav na to temo dobiti čim več informacij.

G. mag. Peter Puhan nam je povedal, da država s privatizacijo ne namerava hiteti. Zavzeli se bodo za postopno in premišljeno nadaljevanje privatizacije, ki jo država ne namerava opraviti brez sodelovanja holdinga SIJ, uprav posameznih družb in sindikata.

Država se postopoma namerava umakniti iz podjetij, ki so v njenem upravljanju. Nova komisija za prodajo naj bi bila imenovana do konca aprila in potrjena vsaj do konca maja. G. Puhan je poudaril, da bo komisija neodvisna in nevtralna. Glede na to, da 20% delež ob prodaji družb pripada družbam pooblaščenkam, smo sindikati izrazili željo, da bi imeli svojega predstavnika v komisiji. G. Puhan nam je povedal, da je za to zelo malo možnosti, bo pa našo željo posredoval ministru g. Vizjaku.

Nova komisija za vodenje privatizacije in nadzor postopka prodaje bo predvidoma do jeseni proučila nove razmere v jeklarstvu in oblikovala nove predloge. Zagotovil je, da bo privatizacija speljana odgovorno, da se bodo družbe razvijale na dolgo. Cena prodaje je za državo pomembna, poudarek pa bo tudi na ohranitvi delovnih mest ali še celo povečanju le teh.

G. Puhana smo seznanili tudi s kadrovsko politiko v Acroniju, kajti povprečna starost zaposlenih v družbi je 47 let. Po letu 2007 se bo postopno v obdobju desetih let vsako leto upokojilo petdeset zaposlenih. Prosili smo ga za pomoč pri ministru za šolstvo, naj se v Srednji šoli Jesenice odpre nov oddelek srednje tehnične in poklicne šole. Povprašali smo ga tudi, ali se mogoče predvideva kadrovska zamenjava v Upravi SIJ ali po družbah. Zagotovil nam je, da kaj takega ni predvideno. Na ministrstvu za gospodarstvo so zadovoljni z lanskimi rezultati poslovanja železarskih družb, kakor tudi z poslovnim rezultatom družbe Acroni.

Da bi sindikat imel čim več informacij in da ne bi prihajalo do dezinformacij, smo se dogovorili za ponovni sestanek v mesecu maju ali juniju.

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI, NEODVISNOST-KNSS
Predsednica Sonja Cuznar

**VSEM ZAPOSLENIM V DRUŽBI ACRONI,
PREDVSEM PA SVOJIM ČLANOM, SINDIKATA
DRUŽBE ACRONI-NEODVISNOST
ČESTITAMO ZA 1.MAJ – PRAZNIK DELA**

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI-NEODVISNOST - KNSS
Predsednica Sonja Cuznar

zakaj in kako je prišlo do vlivanja jeklenih zvonov v kranjski industrijski družbi

Prva svetovna vojna je poleg izredno visokega krvnega davka ter opustošenja naravnega in urbanega okolja zahtevala tudi velik materialni davek med prebivalstvom. Centralnim silam je kmalu začelo primanjkovati surovin za vojno industrijo, zlasti barvnih kovin, in tako so morali na Cesarsko-kraljevem vojnem ministrstvu kmalu razmišljati o nabiranju in predelavi kovinskih predmetov v vojaške namene. Hkrati je v svojih poslanicah zvito zaigralo na strune državnega ter narodnega domoljubja in kmalu so stekle akcije na vseh ravneh države in še posebno cerkvene oblasti.

Številne okrožnice o patriotskem nabiranju vsega, kar bi lahko pripomoglo k uspešnemu vojskovanju, so preplavile tudi naše kraje. Kovine, prehrambno blago, volna in nenazadnje vojna posojila je le bežen niz načinov učinkovite pomoči armadi, ki je - resnici na ljubo - v veliko vojno stopila nepripravljena, kar so takrat v silnem zanosu (lažne) propagande seveda zamolčali.

Preden pa začnem pisati o vsebini, ki jo je pričakovati od naslova, naj omenim še eno prvih okrožnic »o patriotskem nabiranju kovin za vojno pod pokroviteljstvom Njegove ekselence c. kr. vojnega ministra«, ki je prišla med ljudi že aprila leta 1915. V

tej akciji je kot posrednik med vojno upravo in prebivalstvom v glavni vlogi nastopila šolska mladež, ki je iz hiš odnašala predmete iz bakra, medenine, brona, rdeče litine, kositra, cinka, niklja, antimona in aluminija. Na kar posrečenem seznamu kakšnih 72 predmetov, ki se jim je »človek lahko brez večje škode odrekel«, so bili med drugimi tudi: kalupi za kolače, lestenci, nihala in uteži za ure, plošče točilnih miz, deli strojev, stojala za obleke, kositrna posoda, patronski tulci in svinčena zrna, igrače, pokrovi vrčev za pivo, možnarji, trobente, tehtnice, garniture za pisalne mize, vratca za peči, umivalni in drugi kotlički in, da ne bom v naštevanju predolg, klešče za orehe.

Medtem ko so nabiralne akcije med prebivalstvom potekale bolj ali manj po načelu »kolikor in če le moreš, toliko daj«, pa je država od cerkvenih oblasti brezpogojno zahtevala najzajetnejši kos pogače. Že leta 1915 je bilo potrebno popisati vse zvonove, v isti sapi pa je Ministrstvo za kulturo poskušalo zaščititi vsaj tiste, ki so imeli posebno umetniško in zgodovinsko vrednost. Tako so bili oktobra leta 1916 za obvezno oddajo določeni predvsem mlajši zvonovi, kar pa ni v popolnosti zadovoljilo potreb vojne industrije. Zato je C. kr. ministrstvo za deželno brambo dne 22. maja leta 1917 izdalo povelje, da »se morajo za vojaške namene oddati vsi zvonovi, vlti iz bakra, brona in medenine, katerih premer presega 25 cm«. V praksi sami pa se je druga rekvizicija (zaseg, prisilen odkup, odvzem brez odškodnine) pokazala v najtemnejši luči, saj so bili z zvonikov

Podpis k fotografiji:

Planina pod Golico (okoli l. 1895), cerkev Sv. Križa z župniščem, v ozadju triglavske pogorje.

Cerkev je ena redkih (v Sloveniji jih ni niti 10), ki jim je bilo med 1. svetovno prizanešeno. Ohranjeni so vsi zvonovi – trije iz začetka in sredine 19. stoletja - ter navček iz začetka 17. stoletja.

Fotografije je izdelek fotografskega ateljeja »Benedikt Lergetporer« z Bleda.

sneti mnogi zvonovi, ki so bili po predhodnih odredbah (spomeniško) zaščiteni. Dokončno je bil izropan narodni zaklad, ki ga je verni slovenski narod zbiral dolga stoletja.

Zbirno mesto za odvzete zvonove v Deželi Kranjski je bilo v Zalogu, od koder so jih vozili v topilnice. Vendar do konca vojne niso uspeli predelati vseh in pred Dunajem jih je bilo celo polje, kakor tudi marsikje drugod. O tem so z žalostjo pripovedovali slovenski fantje, ki so se vračali z vojne. Za odškodnino so vojaške oblasti določile oderuško nizko vsoto, in sicer 4 krone za kilogram brona, ki je tedaj na trgu veljal 16 K.

V epilogu prvega dela prispevka naj še zapišem, da je bilo pred 1. svetovno vojno na Kranjskem 3960 zvonov, ki so skupaj tehtali 1518 ton, med katerimi je bilo odvzetih 3551 ali 90 % v skupni teži 1366 ton. Če upoštevamo, da je v tistem času vsaj polovica slovenskega etničnega ozemlja pripadala tudi drugim deželam cesarstva, lahko preprosto sklepamo, da so bile izgube tako sorazmerno večje.

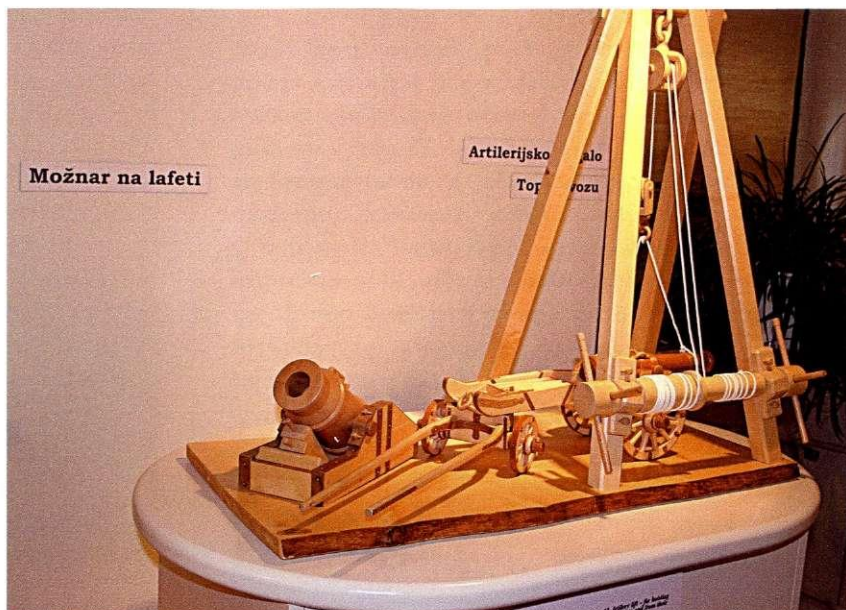
Slovenski človek je bil stoletja navezan na zvonove, zato jih je težko pogrešal; celo tako daleč je šel, da je v zvonike obešal predmete, ki so vsaj deloma pregnali turoben molk: dele raznih železnih profilov od tračnic do traverz, kotle, sode in podobno. A v časopisju so se že med vojno pojavljale ponudbe za nabavo jeklenih zvonov, ki jih je že od leta 1852 izdelovala livarna v Bochumu in za katere je veljalo, da imajo vse lastnosti bronastih, zato so na Nemškem že splošno vpeljani. Pri nas se niso uveljavili, saj je ravno tisti čas začela podobne zvonove vlivati jeseniška Kranjska industrijska družba. O tem pa v naslednjem prispevku.

Vir: Mag. Matjaž Anbrožič: Zvonarstvo na Slovenskem
Nekaj podatkov in fotografija je iz lastnega arhiva.

Zdravko Kovačič

Razstava o JURIJU VEGI

Kosova graščina na Jesenicah
Gornjesavski muzej Jesenice

Maketa Vegove naprave za dvigovanje topov in možnarjev.

Od 7. aprila do 6. maja 2005 je Gornjesavski muzej Jesenice v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije v Kosovi graščini na Jesenicah pripravil **razstavo o slovenskem matematiku, inženirju in topničarju JURIJU VEGI**.

Za pouk matematike, fizike ali tehniškega pouka smo pripravili **pedagoške ure** z vodenim ogledom in preizkusom trinajstih Vegovih naprav (modelov), ki jih je za razstavo izdelal mojster Janko Samsa. Besedila v katalogu in delovnih listih sta napisala direktor Tehniškega muzeja Slovenije dr. Orest Jarh in dr. Sandi Sitar, avtorja razstave, po razstavi pa vodi Tone Konobelj, organizator galerijske dejavnosti v Gornjesavskem muzeju na Jesenicah. Ob koncu ogleda s testom preverimo pozornost učencev in dijakov pri ogledu razstave.

Tone Konobelj, foto Silvo Kokalj

Obiskovalci poleg maket Vegovih vitlov na odprtju razstave 7. aprila 2005.

OB NOVI STALNI MUZEJSKI RAZSTAVI V KASARNI

19. marca, na dan pred uradnim odprtjem prenovljene stavbe kasarne, je Gornjesavski muzej Jesenice v njenih muzejskih prostorih odprl novo etnološko razstavo Kasarna na Stari Savi, s podnaslovom Bivalna kultura in način življenja železarskih družin, in hkrati postavil na ogled še etnološko zbirko oziroma muzejsko rekonstrukcijo nekdanjega delavskega stanovanja z opremo ter inventarjem kuhinje in sobe, ki se navezujeta na čas tridesetih in štiridesetih let dvajsetega stoletja. Na otvoritvi je v kulturnem programu ob glasbeni spremljavi Hermine Matjašič in Tonija Iskre nastopil pevec in Starosavčan Braco Koren.

Takšna je bila spalnica nekdanj.

S tem prispevkom smo v muzeju počastili občinski praznik ter v svojih novih prostorih uredili dodatno muzejsko ponudbo. Na omenjeni prireditvi nas je obiskalo okoli dvesto Jeseničanov, med njimi veliko nekdanjih prebivalcev Stare Save. Nova razstava oziroma etnološka zbirka je v prvi vrsti namenjena prav njim, saj smo jim želeli na svoj muzejski način približati in obuditi nekdanje bivalno naselje Stare Save (do konca šestdesetih let so bile porušene razen dveh vse stanovanjske stavbe, v naslednjem desetletju pa izpraznjena še stanovanja v stavbah mlina, graščine in kasarne) na tem, danes novem poslovnem, upravnem in kulturnem območju, ki je po letu 2001 preraslo ustavljene, zapuščene in porušene objekte železarskih obratov.

Sama razstava se navezuje predvsem na prikaz življenja in bivanja železarskih družin v kasarni, v stavbi, ki je bila postavljena že pred več kot dvesto leti in je ohranila nespremenjeno funkcijo do začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja. Spremlja jo katalog, ki na štiridesetih straneh poleg bogatega slikovnega gradiva objavlja naslednje vsebine: Nastanek in zaton naselja ter Kasarna kot primer bivalne kulture in načina življenja železarskih družin, ki sem jih oblikovala na podlagi pregledanih arhivskih virov, knjižnih in časopisnih objav ter zapisanega spominskega

gradiva. Zadnja tretjina besedila pa temelji na pridobljenih terenskih zapisih oziroma zbranih ustnih pričevanjih nekdanjih stanovalcev in se v podglavljih nadaljuje po naslednjih sklopih: Skupne zadeve, prostori in objekti; V kuhinji, V sobi, Delo in dodatne dejavnosti, Ob praznikih in v prostem času ter Sosedski odnosi.

Razstavo na sedmih razstavnih panojih dopolnjuje rekonstrukcija nekdanjega delavskega stanovanja. Ambient kuhinje in sobe sestavlja inventar z muzejskimi predmeti, ki se vodijo pod etnološko zbirko, ki danes šteje že 1700 inventarnih enot in se kot depojska zbirka sprotno ureja od leta 2000 naprej. Del eksponatov je bil pridobljen od nekdanjih stanovalcev kasarne, del ob raziskavi razvoja delavskega naselja v Podmežakli pred dvajsetimi leti, ostali predmeti pa na Jesenicah in v bližnji okolici, a izvirajo iz omenjenega obdobja in socialnega sloja. Razstavljeno zbirko velja s kakšnim posameznim predmetom še dopolniti.

Z omenjeno etnološko razstavo pa svojega dela na Stari Savi ne zaključujem. Z opravljenim delom so se nove raziskovalne teme le še odprle, druge pa smo načrtali že prej. Tako v bližnji prihodnosti nameravamo po prenovi graščinske stavbe postaviti v njej muzejsko rekonstrukcijo nekdanjega uradniškega stanovanja. Še vedno vabim v muzej nekdanje stanovalce, tako iz stavb graščine, mlina, »vage«, kantine, gradiča, »pokojninskega« in drugih stanovanjskih objektov. Kajti le živ spomin doda ostalim virom pridih resničnega in dejanskega vsakdanjega življenja, ki ga kot etnologinja želim preučevati naprej. Stara Sava s svojo večstoletno zgodovino ostaja prostor muzejskega zanimanja. In zato še vedno naprošam nekdanje prebivalce tega območja, da obogatijo naše dosedanje vedenje tako z različnimi informacijami kot tudi s slikovnim in predmetnim gradivom. Pa naj gre za stare družinske fotografije ali posnetke stavb zunaj in znotraj

Razstavni panoji na hodniku kasarne.

oziroma različnega dogajanja, lahko tudi v železarni sami. Hkrati naj se zahvalim vsem informatorjem, ki so mi s svojimi spomini, fotografskim, predmetnim in drugim gradivom pomagali pri nastajanju razstave o Kasarni in sicer: Frančiški in Ireni Gluhar ter Zori Smolej (že pokojne informatorke) ter Mariji Ravnik, Klari Strajnar, Stanki Geršak, Meti Čuk, Miji Čop, Ivanki Kunšič, Marti Rebolj, Mari Trošt, Barbari Slamnik, Srečku Bergantu, Srečku Ženu, Mariji Pezdir, Tončki Mulič, Francu Marklju in še Angeli Ferjan, Mili Vajs, Janezu Blatniku ter Petru Muharju

(ki so živeli v sosesčini kasarne).

Razstava in spremni katalog sta bila omogočeni s sredstvi občinskega proračuna ter z delom sodelavcev. Naj naštejemo samo tiste, ki so vložili največ naporov pri realizaciji projekta. To so konservator Marko Mirtič, fotograf Silvo Kokalj, oblikovalka Mateja Zagoršek (Rosje) in lektorica Meta Poličar ter avtor uvodnega besedila v katalogu Dr. Slavko Kremenšek

Obiskovalci med ogledom stalne razstave.

Nova stalna etnološka razstava v Kasarni pa je na voljo tudi vsem Vam, sedanjim in že upokojenim železarjem, zato naj povabim vse in ostale Jeseničane. Ogledate si jo lahko vsak dan razen ob ponedeljkih, nedeljah in praznikih od 9. do 16. ure (ob torkih, četrtek in petkih) ali od 10. do 17. ure (ob sredah in sobotah). Cena ogleda je 300 SIT za odrasle in 200 SIT za mladino (predšolski otroci imajo brezplačen ogled). V ceno je vključen tudi ogled multivizije o zgodovini železarstva in ogled občasnih razstav. Tokrat je v večnamenskem prostoru še na ogled dokumentarna razstava o obnovi stavbe s spomeniško varstvenega vidika odgovornega restavradorja pri obnovi kasarne etnologa Vladimirja Knifca. Pripravili pa smo tudi ugodno ponudbo, ki vključuje še ogled stalne železarske zbirke v sosednji Ruardovi graščini ter zbirke novejšje zgodovine v Kosovi graščini poleg omenjenih razstav v kasarni po ceni 800 SIT za odrasle in 500 SIT za mladino.

Kasarna je danes tako prostor glasbene šole in muzejske dejavnosti. V njej je svoj prostor dobila tudi bolj varna hramba arhivskega in fotografskega gradiva. Zato v kasarno kot javni zavod vabimo tudi bodoče stranke oziroma uporabnike tovrstnega muzejskega gradiva.

Torej čas in razmere, pa skupni napor prinašajo spremembe tudi na Staro Savo, ki je bila od leta 1968 do leta 1992 ujeta in skrita za tovarniško ograjo, zdaj pa se območje ponovno oživlja. Če je Staro Savo označevalo fužinarstvo, nato delavsko naselje in kasneje železarska industrija, jo v novem tisočletju poslovno trgovinska dejavnost pa bližnja občinska uprava ter kulturna in šolska dejavnost. Z otroškim igriščem, z zametki parka, s koncerti in muzejskimi prireditvami tudi na prostem in morda še s sejmom pa Stara Sava dobiva nov utrip in zagon ter znova postaja živ sestavni del našega mesta.

Zdenka Torkar Tahir

MYANMAR (BURMA) DEŽELA TISOČERIH PAGOD IN NASMEHOV

Kdor potuje, slabo ne misli

Ostali smo v Pyin U Lwinu, kjer je Miro srečal zanimivega moža Stana, po narodnosti Angleža. Poročen je z Avstralko in tudi živi v Avstraliji, kjer ima veliko farmo z več tisoč glav govedí. Z ženo potujeta že pet let, farmo pa je prepustil v upravljanje sinu.

Pot sem nadaljeval proti Hsipawu, mestecu kjer prevladuje ljudstvo Shan. Indijskih in kitajskih trgovcev je veliko manj kot drugod. Vanj zaidejo le popotniki ter občasno turistični avtobusi z organiziranimi turističnimi skupinami. Ljudstvo Shan je prišlo s Tajske. Do leta 1958 so imeli princa in princeso. Princ kraljestva Shan je bil predsednik burmanskega parlamenta. S prihodom vojske na oblast so zaprli vse parlamentarce. Sčasoma so izginili vsi dokumenti o ujetnikih, oblast pa je trdila, da do zaprtja politikov sploh ni prišlo. Princeso Shan, po rodu Avstrijko, so skupaj z vsemi drugimi tujci izgnali iz države, meje pa zaprli za vse zunanje obiskovalce. S tem pa se vojaški ukrepi še niso končali. Ljudem so odvzeli zemljo, mehanizacijo, delavnice in vse skupaj podržavili. Le majhen odstotek tega so zdaj ljudem vrnili, vendar samo v primeru, da je skoraj neuporabno. Na

Kočija

Shan palača

Gospod Donald

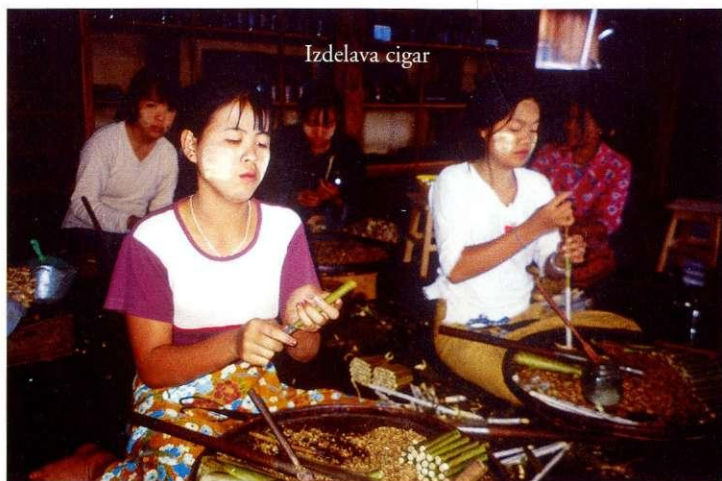

Ribič na jezeru Inle

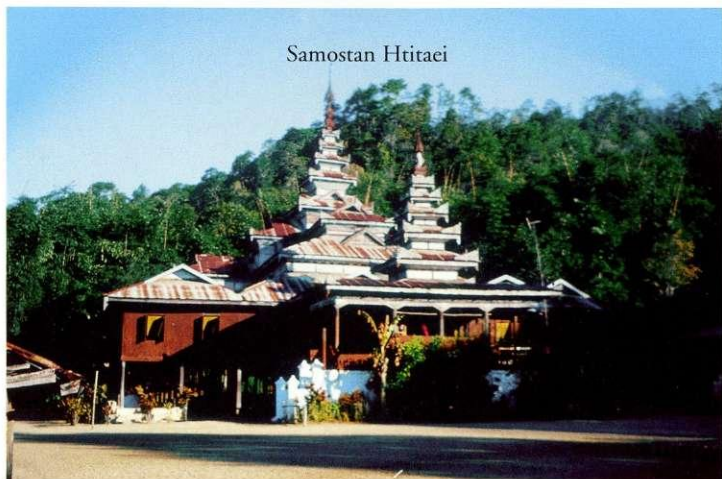
primer traktor je bil odvzet v voznem stanju, vrnili pa so ga v več delih, skratka neuporabnega.

V Hsipawu sem najprej obiskal palačo Shan in gospoda Donalda, nečaka zadnjega princa kraljestva Shan. Palača je bila zgrajena leta 1924 v evropskem stilu. Nečak je bil zelo zgovoren. Dejal mi je, da je zelo vesel obiska vsakega tujca. V treh urah mi je razkazal vrt in drevored, ki sta v bolj slabem stanju. V palači mi je pokazal bogato knjižnico, med knjigami še posebej knjigo »Moje življenje s princeso Shan«. V njej je Avstrijka Inge Sargent opisala svoje življenje shanske princese. Gospod Donald je nekaj celo vedel o Jugoslaviji in Sloveniji. Dejal mi je, da sem eden redkih Slovencev, ki ga je obiskal. Posebno poglavje v razgovoru je posvetil prav zadnjemu princu (svojemu stricu) in njegovi ženi. Spoznala sta se v Ameriki, kjer sta študirala. Bila sta zelo zaljubljena. Po študiju se je princ vrnil v Burmo in ona z njim. Velika ljubezen je premagala vse ovire, tako kulturne, verske kot jezikovne. Poročila sta se. Ljudstvo jo je vzelo za svojo. Predvsem pa je poudaril, da se je zelo hitro naučila jezika. Danes živi princesa v Ameriki, princ pa je medtem umrl. Za vse sem se gospodu Donaldu zahvalil, mu za donacijo dal 1 dolar, objela sva se kot stara prijateljca in še enkrat sem ugotovil, kako malo je treba, da je človek po svoje srečen.

Možnosti za raziskovanje okolice mesta je veliko. Lotiš se ga lahko sam, saj so domačini izdelali dovolj natančne in preproste zemljevide, s pomočjo katerih ni težko najti poti. Ena zelo poznanih oseb je tudi Mr. Charles, ki ima doma lodge, v katerem gosti tuje turiste. Vsako jutro vodi ekskurzijo po bližnjih vaseh ter do Velikega slapa in to brezplačno. Po celodnevni vožnji sem se iz Hsipawa vrnil nazaj v Mandalay in pozno zvečer prispel do jezera Inla, ki sodi med največje znamenitosti v državi. Jezero je široko, a plitko. Globoko je le 5 metrov, dolgo 22 kilometrov in 11 kilometrov široko. Na njegovih otokih in bregovih živi okoli 80.000 članov ljudstva Intha. Pripovedka o nastanku tega ljudstva pravi: Dva brata iz kraja Dawei na območju Tanintharyi sta služila lokalnemu poglavarju shanu. Ta je bil zelo zadovoljen z njunim delom. Prosil ju je tudi, naj pripeljeta še več družin v državo. Govori se, da so vsi Intha ljudje potomci te izvirne skupnosti. Beseda Intha pomeni »otroci jezera«. To ljudstvo je eno bogatejših etničnih skupin v Burmi. Gojijo več vrst rož, zelenjavo ter sadje na otokih jezera. Otoki so iz blata in propadle vodne vegetacije, zato je zemlja zelo plodna. S čolnom sem se odpravil na celodnevni izlet po jezeru. Čudovita je bila vožnja med plavajočimi vrtovi, kjer pridelajo zelenjavo za velik del Burme. Še posebno lep je bil paradižnik, ki se je svetil v soncu. Srečeval sem znamenite ribiče, ki veslajo stoje z eno nogo ter imajo posebne mreže za ribolov, ki jih zasledimo samo na tem

Izdelava cigar

Samostan Htitaie

Pleme Taung-Röe

Ženska z otrokom

jezeru. Številne vasi so zgrajene na kolih. V nekaterih sem se tudi ustavil. Obiskal sem lokalne delavnice, kjer izdelujejo cigare, čolne ter tkejo bombažna oblačila longyi. Tudi tu delajo v delavnicah večinoma mlada dekleta. Zelo zanimiv je način izdelave burmanskih cigar čerotk. Izdelane so iz listov čerot, v katere potem zavijejo tobak. Vsako dekle opravlja svojo operacijo. Ena zvija list, druga da vanj tobak, naslednja vstavi nekakšen filter, zadnja pa nalepi etiketo. Delo zahteva določene spretnosti, je pa tudi naporno, saj delajo cel dan. Dnevno naredijo več sto cigar. Cigare so zelo močne. Cena je zelo nizka – 3 tolarje za komad. Ustavil sem se tudi v enem izmed samostanov, kjer so menihi naučili mačke skakati skozi obroče. Zbralo se je veliko turistov, tako da se mi je na koncu zdelo vse skupaj že primitivno. Večer in pa del noči sem prebil v prijetni družbi sedmih popotnikov, s katerimi smo se zmenili, da se odpravimo na tridnevni treking od jezera Inla pa do Kalawa. Proti jutru sem dočkal tudi prvi dež, ki je padal skoraj cel dan, tako da smo se na pot odpravili šele naslednji dan.

Med vasmi potekajo le pešpoti. Hodimo navkreber in navzdol med čudovitimi polji riža, zelja, koruze, rdečega in zelenega čilija ter sezama. Pred okoli dvajsetimi leti so tod gojili mak, iz katerega so pridobivali opij. Vojska je prepovedala pridobivanje opija in makova polja uničila. Ljudje so morali posaditi nove poljščine. Polja obdelujejo zelo primitivno. Orjejo še vedno s tradicionalnim lesenim plugom. Včasih so bili prebivalci dovolj premožni, saj so z opijem dobro zaslužili, sedaj pa bolj životarijo. V vaseh so velike lesene hiše z enim samim prostorom. Doma so starejši ljudje in majhni otroci. Ostali prebivalci dve tretjini leta preživijo na poljih. Ženske pridejo domov samo roditi in se kmalu vrnejo nazaj. Tod okoli živijo ljudstva Palaung, Pao, Taung Röe. Zakonske zveze sklepajo v glavnem med seboj. Če se kdo poroči s kom iz drugega plemena, ga izobčijo. Partnerje izbirajo v glavnem starši, ki naj bi bili bolj modri kot otroci. Do ljubezni pride kasneje ali pa tudi ne. Nekateri se temu upirajo. Kazen je znana – fant se za kakšno leto umakne k sorodnikom, dekle mora za tri ali štiri leta v samostan, da si spere greh.

Prvo noč smo prespali v Htitaie Monastery – samostanu v vasi Htitei. V njem je bilo okoli šestdeset menihov. Meniško življenje je predvsem za mlajše dokaj naporno. Zgodaj zjutraj odidejo s skodelami v vas od hiše do hiše po hrano. Potem sledi dopoldne učenje, popoldan delo na samostanskih dvoriščih in vrtovih, zvečer dan zaključijo z molitvijo. Ko smo prišli, so pred samostanom izdelovali opeko. Ostanke so nosili na vaško pot za utrjevanje. V vsakem samostanu je nekakšen glavni menih in po dva do trije pomočniki, ki v glavnem ne delajo nič, še molijo bolj malo. V samostan dajo v glavnem otroke iz

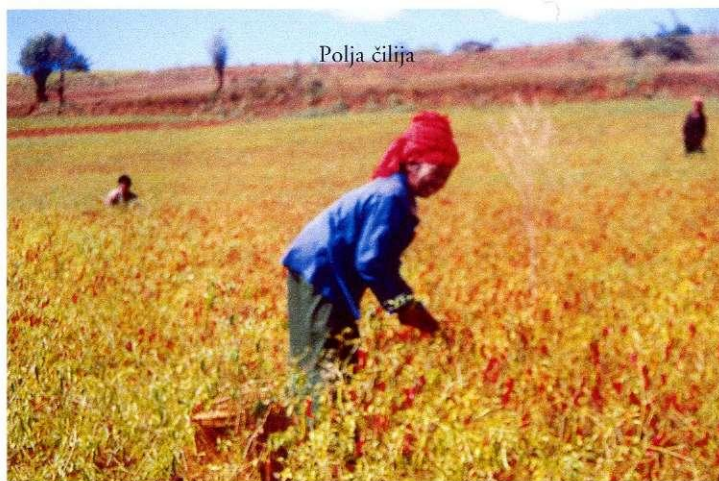
zelo revnih družin. Tam se naučijo brati, pisati. Bogatejše družine pomagajo z denarjem. Nekateri ostanejo v samostanu zelo malo časa, drugi nekaj let, nekateri pa celo življenje. Moški menihi in ženske nune živijo ločeno. Prvi so oblečeni v škrlatno rdeča oblačila, nune pa v rožnata. Samostani se vzdržujejo v glavnem z darovi lokalnih prebivalcev, v zadnjem času pa tudi z obiski turistov. Zvečer se je v samostanu zbralo kar nekaj vaških mož ter otrok in s pomočjo vodiča smo se prav prijetno zabavali ob pitju zelenega burmanskega čaja in kakšni čeroti pozno v noč. Naslednji dan se je pot vila naprej med polji. Postanek za kosilo je bil pri družini iz plemenu Palaung. Stari mamci je bila vseč moja brada, saj še ni videla turista z brado. Noč smo prespali v vasi Chapin v 80 let starem samostanu. V njem so prebivali le trije menihi. Predstojnik je bil star 58 let in se je ves čas samo smejal. Čudovit je bil sončni zahod z majhnega grička nad samostanom. Tretji dan se je na obzorju prikazal Kalaw. Družba se je počasi razšla. Z dvema Francozema in Malezijcem pa smo postali pravi prijatelji in smo se še kasneje precej družili.

Kalaw leži na nadmorski višini 1320 metrov in je obkrožen z manjšimi hribi. Naseljujejo ga indijski muslimani, Nepalci, Burmanci in ljudje ljudstva Shan. V mestu sem spoznal Sama, upokojenega učitelja, pionirja trekinga v Burmi. Ima svojo agencijo in pred kratkim je odprl restavracijo. Vse skupaj je prepustil svoji hčerki in zetu. Borba za turiste je vse težja, saj je v mestecu že 16 agencij in več kot deset hotelov.

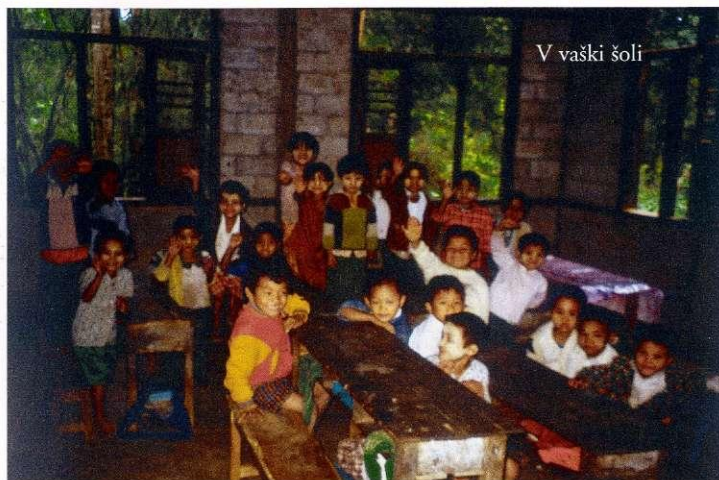
V bližini Kalawa se nahaja Pindaya, ki je poznana po znamenitih kraških jamah. Do vhoda v glavno jamo vodi 200 stopnic. V njej je okoli 10.000 podob Bude, narejenih iz alabastra, tika, marmorja, opeke, cementa. Vse so postavljene tako, da tvorijo labirint skozi različne sobice. Vstop skozi nekatere je možen samo »po vseh štirih«. Bude so postavili budisti s celega sveta. Za največji kip so prispevali tudi 20.000 dolarjev, za manjše pa od 2.000 do 4.000 dolarjev. Slovenskega med njimi nisem opazil. V jami je tudi skupina stalagmitov in ko po njih tolčeš z lesenim kijem, slišiš prav posebne tone.

Se nadaljuje

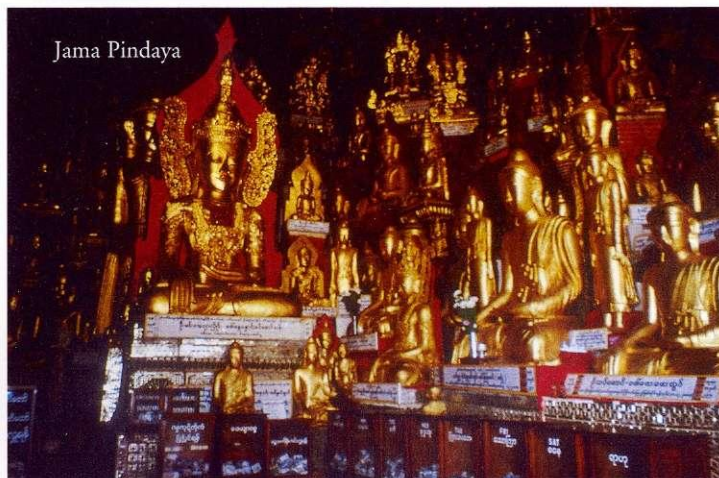
Miro Koder

Polja čilija

V vaški šoli

Jama Pindaya

PLANINSKA POHODA V MESECU MAJU!

VABILO

V soboto, 14. maja 2005, bo organizacijski odbor za pohode slovenskih železarjev iz Štor organiziral pohod po obronkih Kozjanskega. Pot nas bo vodila iz Pečovja, preko Svetine in Šentruperta v Trobni Dol, kjer bo v gostišču Salobir družabno srečanje s plesom.

V soboto, 28. maja 2005, vabi organizacijski odbor za pohode slovenskih železarjev Tovila iz Ljubljane na Lubnik, 1025 m visoki vrh nad Škofjo Loko.

Vrh je tudi del razširjene slovenske planinske poti.

ZGORNJA IDRIJCA

Mesta Idrija ne bi bilo, če ne bi leta 1490 v kotlu ob sotočju Idrijce in Nikove izdelovalec škafov podstavil pod domači studenec škafo, da bi preizkusil vodotesnost le-tega. Ko pa je hotel iz posode zlit vodo, je opazil na dnu tekočo snov, težjo od kamna. To je bilo odkritje samorodnega živega srebra. V odročni kraj so »navalili« rudoselci in rudarji ter začeli kopati pod zemljo. Pravi idrijski časi pa so se začeli leta 1508, ko so odkrili bogate sklade cinobarita. S tem se je vas začela razvijati in v 18. stoletju z okoli 3600 prebivalci postala drugo največje mesto dežele Kranjske.

Prvi idrijski rudarji so bili Furlani in ljudje iz nemško govorečih dežel. Konec 18. stoletja je bilo v rudniku zaposlenih več kot 1300 delavcev, ki so letno pridobili 600 do 700 ton živega srebra. Vse do 1. svetovne vojne je bil rudnik eno od najdonosnejših državnih podjetij. Po krizi v sedemdesetih letih 20. stoletja so zaradi visokih stroškov pridelave leta 1987 sprejeli sklep, da bodo rudnik zaprli. V idrijskem podzemlju so v vseh teh stoletjih skopali okoli 700 km rovin in v njih pridelali približno 107 000 ton živega srebra, kar je bilo do konca 20. stoletja 13 % celotne svetovne proizvodnje te kovine. To je le del zgodovine mesta Idrija. Sami Idrijčani menijo, da življenje v njihovem mestu zaznamujejo tri naravne znamenitosti, živo srebro, voda in gozdovi. Izkazalo pa se je, da sta gozd in voda trajnejši dobrini, zato je občina Idrija leta 1993 razglasila krajinski park Zgornja Idrija, v katerem je 42 naravnih spomenikov ter okoli 15 kulturnih in tehniških spomenikov.

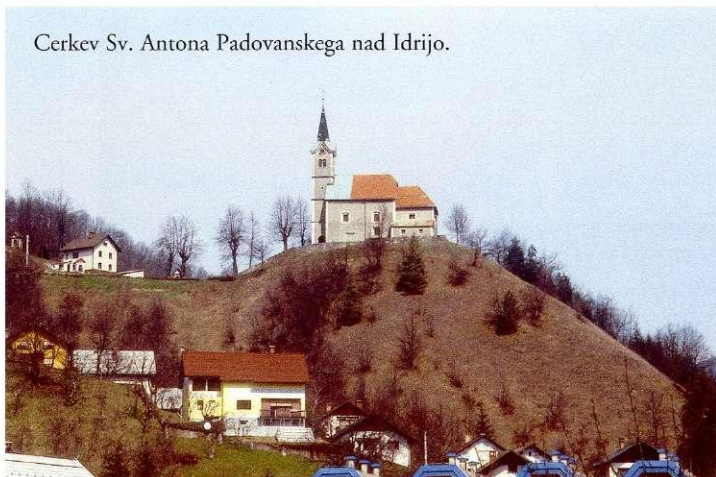
Zanimivo pa ni samo pohajati po mestu Idrija, tudi okolica je polna zanimivosti. Prijetno se je odpraviti po transvenzalni planinski poti na Hleviško planino, 907 m. Pot nas vodi mimo občinske stavbe, osnovne šole, pod gradom Gewerkenegg do razpotja »Na Pringlnu«, kjer so žgali oglje za rudniško topilnico. Nadaljujemo po razgledni lovski poti in po dobri uri hoje se pred nami prikaže Hleviška koča na višini 800 m. Koča na Hlevišah je prijetna izletniška točka, pa tudi 15 minut oddaljeni vrh je lepo razgledišče.

Poleg rudnika živega srebra je druga svetovna znamenitost Idrije Divje jezero. Jezero je zelo redek primer vokliškega izvora, ki se imenuje po francoskem kraju Vauclous. Dolgo je 65 m, široko pa 30 m. Od najgloblje točke pri 15 metrih se nadaljuje v podzemlje poševen rov, ki ima obliko

Divje jezero

Cerkev Sv. Antona Padovanskega nad Idrijo.

Grad Gewerkenegg

Koča na Hlevišah

sifonskega kolena, povezanega z zbirališčem podzemnih voda. Divje jezero povezuje z reko Idrijco Jezernica, ki je dolga le 55 m. Ob dolgotrajni suši odtok iz jezera presahne, v primeru hudega naliva, ko Idrijca naglo naraste, pa Jezernica začne teči v obratni smeri in polni Divje jezero. Ker je rudnik živega srebra porabil mnogo lesa za tesarjenje v rovih in za žganje rude, so gozdove okoli Idrije kmalu izsekali. Lotili so se širše okolice, zato so zajezili potoke Idrijco, Belo in druge s tako imenovanimi klavžami. To so bili jezovi, za katerimi so zbirali vodo, spodaj pod jezom pa so zlagali les. Ko so klavže s posebnimi dvojnimi vrati odprli, je voda v dobrih treh urah odplavila les prav do Idrije, kjer so ga pričakale in polovile grablje. V parku so še danes ohranjene na reki Belci - Belčne in Putrihove klavže.

Za konec pa si je dobro ogledati še grad Gewerkenegg, ki je med slovenskimi gradovi nekaj posebnega, saj ni bil nikoli fevdalni, ampak vseskozi rudniški. V njem so stanovali rudniški direktor, visoki rudniški uradniki, administracija pa tudi sodišče, davkarija, strokovne šole ter celo zapor. Sedaj je lastnik gradu idrijski mestni muzej, ki je v njem uredil razstavo »Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrija«. V drugem nadstropju sta obiskovalcem na ogled spominska soba pisatelja Franceta Bevka, etnološka zbirka o življenju idrijskih rudarjev ter klekljane idrijske čipke, ki so jih vezle žene in dekleta, medtem ko so njihovi možje kopali rudo pod zemljo. Čipka je še danes posebnost Idrije in pridnih rok njenega ženskega prebivalstva.

Prijetno in lepo je odkrivati ter doživljati mesto Idrija, oziroma pohajati po krajinskem parku Zgornja Idrija.

Tone Kelbl

DO NASLOVA BREZ PORAZA

Letošnja sanjska sezona za jeseniški hokej je končana. Več kot 3000 ljudi je v noči s sobote, 9. aprila, na nedeljo, 10. aprila, pred dvorano Podmežaklo pričakalo avtobus s hokejisti Acronija. Tista tako težko pričakovana četrta zvezdica je zasijala v polnem sijaju. V dvorani pa se je nato začel sprejem za igralce in vodstvo, ki je se je zavlekel v pozno nedeljsko dopoldne. Toliko veselih in zadovoljnih Jeseničanov ter drugih navijačev z vseh koncev Slovenije že dolgo ni bilo.

Zares enkratno praznovanje zasluženega velikega uspeha. Tega se na začetku sezone ni nadejal nihče. V teh dneh sem o tem velikokrat razmišljal. Lani se nam je sezona sesula v nekaj minutah, zato kakšnega posebnega optimizma ni bilo. K sreči pa vodstvo Acronija ni zapustil optimizem. Podaljšana pogodba o generalnem pokroviteljstvu je bila tisti dejavnik, ki je vlila novih moči tudi vodstvu kluba na čelu z dr. Slavkom Ažmanom.

Šele v začetku avgusta smo začeli sestavljati ekipo. Sestavljali smo jo kot lepljenko – delček po delčku. Še tik pred začetkom prvih tekem v sezoni smo imeli sicer širok spisek kandidatov za ekipo, a zelo malo podpisanih pogodb. Nato pa se je nenadoma vse preobrnilo na glavo. Potrebna je bila le ena pogumna poteza. Dogovor z Lukom Žagarjem, Gregorjem Polončičem, Jurijem Goličičem ter Petrom Rožičem, da se preselijo na Jesenice, je spodbudil tudi domače fante, da smo z njimi hitro dosegli dogovor, tudi s tistimi, ki so že imeli pogodbe v tujini, pa so se potem raje vrnili v domačo jato. Ponovno se je pokazalo, da se v športu ne da doseči ničesar preko noči.

Vloženi napor v prejšnje sezone, ko nam preboj na vrh ni uspel, so se obrestovali v letošnji sezoni. Vztrajanje pri konceptu, ki ga je postavil Roman Pristov v prejšnjih dveh sezonah, je omogočilo, da smo to še kakovostno nadgradili. Celo več. Na področju stroke smo naredili velik korak naprej. Trenerška ekipa Roman Pristov, Franta Viborny, Aleš Sodja in kondicijski trener Rok Pekolj so z zelo kakovostnim igralškim kadrom delali zelo dobro. Zmaga v kakovostni in zahtevni Mednarodni ligi brez poraza je že nakazala, da smo na pravi poti. In ko danes praznujemo

Kapetan Dejan Varl s pokalom.

osvojeno zvezdico državnega prvenstva ob izjemnem dosežku, 50 tekem brez poraza, smo vsi skupaj na to lahko izjemno ponosni.

Dejansko smo v tej sezoni izkoristili vsa prizadevanja iz preteklosti. Dobri rezultati, dober obisk gledalcev, sezona brez notranjih pretresov, odlično prijateljsko vzdušje v garderobi, dobro sodelovanje vseh v klubu je prineslo rezultat. Ob res dragoceni podpori generalnega pokrovitelja Acronija nam je uspel zares odmeven rezultat.

Sedaj je naša naloga, da vse skupaj v prihodnji sezoni nadgradimo. Težko bo ponoviti letošnje rezultate tako suvereno. Toda ekipa je sposobna nadaljevati zastavljeno delo in tudi v novi sezoni (jubilejni) na Jesenicah obdržati obe letos osvojeni lovoriki.

Morda imam od vseh akterjev največ izkušenj (osemkrat sem sodeloval pri osvajanju zvezdic), zato se predobro zavedam, da bi bil že en sam trenutek spanja na lovorikah lahko usoden. Zato spodbujam kolege v Upravnem odboru in strokovnem vodstvu, da novo sezono začnemo graditi že danes. Igralci si zaslužijo praznovanje in počitek, za nas pa ne sme biti počitka!

Ob uspehu HK Acroni Jesenice pa ne smemo pozabiti na zelo uspešno sezono HD-mladi Jesenice. V prav vseh selekcijah so bili doseženi dobri rezultati, napredek je viden. Včasih si v mlajših kategorijah preveč obremenjujemo z osvojenimi naslovi, toda v tej sezoni krasijo vitrino HD-mladih štiri novi. Velik uspeh je uvrstitev HIT Casinoja med štiri najboljše ekipe v članskem prvenstvu, kjer so igrali enakovredno vlogo. Za vse, ki natančneje spremljamo dogajanja v slovenskem hokejskem prostoru, je napredek

Nepremagljivi vratar Kristan.

mladincev zelo velik. Zato kljub neigranju v finalu končnice mladinci in njihovo vodstvo lahko s ponosom gledajo na sezono! Odigrati devet tekem v trinajstih dneh, ob tem pa še redno hoditi v šolo, je občudovanja vredno.

Skratka čestitke tudi vsem v HD-mladi Jesenice!

Tako kot smo poizkušali vsi delati dobro in odgovorno med vso sezono, smo se čutili tudi dolžne, da ob katastrofalnem stanju v Hokejski zvezi Slovenije priskočimo na pomoč tudi članski reprezentanci in fantom omogočimo vsaj kolikor toliko dobre pogoje za priprave na Svetovno prvenstvo v Avstriji. Mislimo, da je reprezentanci, v kateri je kar šestnajst fantov iz našega kluba, potrebno pomagati, pa čeprav nas je HZS v preteklosti velikokrat ogoljufala. Razčiščevanje starih težav nas čaka po svetovnem prvenstvu!

Naj ta moj komentar končam na poseben način. Pred nekaj več kot mesecem smo obiskali v popolni sestavi Acroni. Večina igralcev se je srečala prvič s proizvodnjo, prvič so se na lastne oči fantje prepričali, kako naporno in zahtevno je delo delavcev Acronija. Fantje so z obiska odhajali polni spoštovanja in občudovanja vašega dela. Pridobljena izkušnja pa je bila tudi dober motiv v zaključnih bojih v prvenstvu. Zato vam iz naše garderobe sporočamo: Osvojena zvezdica je naša skupna zmaga. Hvala vsem v Acroniju za dolgoletno podporo in pomoč. Obenem pa se tudi po tej poti zahvaljujemo za vse prejete čestitke in dobre želje v upanju, da bomo tudi v prihajajoči sezoni tako uspešni!

Brane Jeršin

Tehnični vodja HK Acroni Jesenice

Z M A G O S L A V J E .

V torek, 2. aprila smo v Acroniju zopet gostili hokejiste - tokrat kot zmagovalce državnega prvenstva. Na rdeče pobarvane fante in vodstvo kluba, ki se mu je pridružil tudi župan Jesenic Boris Bregant, sta sprejela glavni direktor dr. Vasilij Prešern in njegov namestnik Ljubo Osovníkar. Med nagovorom jim je glavni direktor čestital za zmago, ki so jo osvojili brez poraza. Poudaril je, da so z osvojitvijo lovorike prispevali tudi k ugledu Acronija, v nadaljevanju je obljubil pokroviteljstvo tudi v naslednji sezoni, reprezentantom v moštvu pa zaželel uspešen nastop na SP skupine A v Avstriji. Kapetan moštva Dejan Varl se je v imenu moštva zahvalil za pokroviteljstvo, ki ga Acroni namenja hokeju že vrsto let tako v dobrih kot tudi v slabih časih. Za tako veliko so seveda vsi skupaj tudi nazdravili.

utrinki s sprejema zmagovalcev

Prihod zmagovalcev.

Člani moštva med nagovorom glavnega direktorja.

Čestitke glavnega direktorja.

Glavni direktor dr. Vasilij Prešern s pokalom, poleg njega dr. Slavko Ažman predsednik HK Acroni, namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovníkar in župan Boris Bregant.

Dr. Slavko Ažman... za tako veliko zmago se spodobi nazdraviti.

Na uspehe v prihodnje.

Prileže se tudi nekoliko okrepčila.

Vsa tri vodstva.

V sede gre lažje.

Svetla oziroma rdeča bodočnost.

špikov kot

Če bes (izjemoma) se me poloti,
da bi klet, morda bentil.

Morala se me loti!
Lahko bi jaz tak zmerjan bil.

Pa to ni dobro, to vam pravim!
To vsak je skušil kot otrok.
Zadnji belič vam rad zastavim.
Kdor je okaran, je ubog.

Če kaj doma na glas izrazim,
čeravno vem, da to ni prav,
hudih besed se vse bolj pazim,
ker resno nisem hud bav-bav.

V službi je to še bolj očitno,
če šef nori in se jezi,
je podrejenim prav priskutno,
res vsa morala se zgubi.

Kjer vzdušje je moreče,
je vsem prav vse odveč,
moralno stanje je moteče,
naredi se vedno manj kot več.

Zato strpnost priporočam,
ker sem k sreči optimist.
Pri vas v ničemer ne odločam
in ostajam pacifist.

A če imel bom kdaj kaj časa,
Bom šel v naravo, kjer je mir.
Ne čul človeškega bom glasa
in pozabil bom spirir.

Zdaj bo topleje. Zagotovo.
Bom zimske cunje dal tja v kot,
oblekel majico bom novo,
podal tja v breg se bom na pot.

Pozabil bom na vso »fovšijo«,
poslušal bom le ptičic spev,
mi mar ne bo, kaj kje norijo,
poslušal bom gora odmev.

V klanec grem res bolj počasi,
a ne delajmo razlik!
So tudi mladim šteti časi.
Vaš trmast in počasen

Boter Špik

Učiteljica sprašuje otroke, kaj so njihovi očetje po poklicu. "Kaj dela tvoj oče?"

"Moj oče je strojevodja in vozi ICS!"

"Kaj pa tvoj?" "Moj oče je poštar."

"Pa tvoj?" "Moj oče je kmet."

"In tvoj, Janezek?"

"Moj oče pa pleše striptiz v gay baru, zvečer pa se jim prodaja za denar."*

Po pouku pokliče učiteljica Janezka k sebi in vpraša: "Zakaj si rekel, da tvoj oče pleše striptiz in se prodaja?"

"Ker me je bilo sram povedat, da igra hokej pri Olimpiji."

ŠPIKOV PREBLISKI

Gledal sem nadaljevanko »Samo bedaki in konji«. Jaz sem zagotovo bedak. Konji nimajo jajc.

Absurd je, če te po mnogih letih vpraša žena: »A te je sploh kaj v hlačah?«

Preteklost živi v spominih, sedanjost cveti v trenutkih, prihodnost sloni na upanju.

Težko je pametno odgovarjati na neumna vprašanja.

Splošno so ljudje dobri, posamezniki slabi, vendar slednji radi potegnejo splošneže za sabo.

Mnogi mislijo, da če potegnejo za vrstico na WC, da jim bo odplaknilo vso umazanijo njihovih dejanj.

Agresivnež je cepec, popustljivi pa tako samo deluje.

Bolje je imeti odkritega sovražnika kot zahrbtnega prijatelja.

Če je nekdo strokovno podkovan, ni nujno, da je konj.

Mnogi iščejo srečo. Veliko jih je, ki jo imajo, pa ne vedo zanjo.

Če bi bila moja žena Zofka, bi bil lahko filozof.

Rad bi bil pameten, pa so mi domači to prepovedali.

Rad imam križanke, kjer ni vse vodoravno...

Če nekdo komu želi slabo, še ne pomeni, da bo njemu šlo jutri bolje.

PRIREDITVE OB 60-LETNICI GIMNAZIJE JESENICE

Leto za letom maturira na Gimnaziji Jesenice okrog sto dijakov, vsako leto je med njimi več zlatih maturantov. Odprte so jim vse poklicne poti za študij doma in v tujini, nekateri pa se bodo z diplomo vrnili v svoj domači kraj, kar je za razvoj Zgornje Gorenjske izjemno pomembno.

Letos želimo čim slovesneje praznovati visoki jubilej, 60-letnico gimnazije. Razvrstili se bodo debatni večeri z nekdanjimi gimnazijci, razstave, slavnostna akademija in srečanje gimnazijcev vseh generacij.

V sredo, 20. 4. 2005, je bil v Kazini na Jesenicah večerni klepet z najbolj znano slovensko igralko in ambasadorico UNICEF-a, Mileno Zupančičevo, nekdanjo diakinjo Gimnazije Jesenice.

V začetku maja bo gost debatnega večera dr. Jože Mencinger, ki bo spregovoril o Bolonjski deklaraciji. Gosta zadnjega večernega klepeta bosta bivša ravnatelja Gimnazije Jesenice, prof. Šifrer in prof. Škrlj. Vse debatne večere pripravlja in vodi novinar Radia Triglav, g. Dušan Dragojevič, ki želi z njimi počastiti tudi 40-letnico Radia Triglav.

Prireditelji bodo 19. 5. 2005 odprli v Kosovi graščini razstavo fotografij in predmetov o zgodovini gimnazije in o današnjem dogajanju v njej. Pripravili bodo tudi zbornik.

V sklopu praznovanj pripravljajo tudi

razstavo fotografij digitalnega natečaja za mlade, ki bo v torek, 24. 5. 2005, ob 18. uri v avli gledališča Toneta Čufarja. Razstavo si boste lahko ogledali do 21. 6. 2005.

Vrhunec praznovanja bo konec maja. Slavnostna akademija ob 60-letnici gimnazije bo v petek, 27. 5. 2005, ob 18. uri v Gledališču Toneta Čufarja. Ta dan bo šlo obiskal in se udeležil akademije tudi minister za šolstvo, znanost in šport, g. Milan Zver.

V soboto, 28. 5. 2005, bo ob 17. uri v športni dvorani Podmežakla srečanje vseh generacij maturantov Gimnazije Jesenice. Prireditelji pripravljajo prijeten program, za kotizacijo (4000 tolarjev) bodo bivši gimnazijci prejeli spominsko majico, bilten in malico. Njihovi razredni informatorji jih bodo natančneje informirali o prireditvi. Vse informacije lahko dobijo tudi na tajništvu gimnazije ali na gimnazijski spletni strani.

Organizatorji prijazno vabijo vse nekdanje in sedanje gimnazijce, da se prireditve udeležijo.

Telefon: 04 5862 800
E-pošta: gim.jes@guest.arnes.si
Spletni naslov: www.s-gimjes.kr.edus.si

Lucija Javorski

Spoštovani!

Na Pristavi v Javorniškem Rovtu smo 6. marca 2005 izpeljali smučarsko tekmovanje Kurirski smuk Pristava 2005. Smuk je bil že 51. po vrsti. Tekma je spomin na kurirje NOB, ki so padli v Medjem dolu pred šestdesetimi leti. Tekmovanja se je udeležilo 85 tekmovalcev, od najmlajših do veteranov borcev NOB, potekalo je v trinajstih kategorijah. Starostna razlika med najmlajšo udeleženko in najstarejšim udeležencem je bila 85 let! Posebno priznanje prireditvi je na športni način dal tudi župan občine Jesenice, g. Bergant Boris, ki se je tekmovanja udeležil kot tekmovalac. Na zaključni slovesnosti ob podelitvi priznanj, medalj in pokalov, smo se vsi, tekmovalci, gostje, obiskovalci in organizatorji, razšli z željo, da se naslednje leto spet snidemo na Pristavi.

Izvesti tako tekmovanje, pravzaprav je to edina smučarska tekma v naši občini, ni preprosto. Brez pomoči pokroviteljev tega tekmovanja ne bi bilo moč izvesti. Zato se vam zahvaljujemo za vašo pomoč, brez katere bi si težko predstavljali izvedbo tekmovanja.

Organizacijski odbor »Kurirski
smuk Pristava 2005«
Predsednik Branko Noč
Podpredsednik Jože Zidar

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem povabljenim in zaposlenim v PC HP HVB, odd. Valjarna – Žarilnica ter vodstvu, ki so se odzvali mojemu vabilu na poslovilno srečanje pri Trebušniku dne 8. 4. 2005. Hvala vsem za bogata darila ter prijetno druženje kakor tudi hvala mojemu ožjemu sodelavcu Boštjanu Kosu za ves trud v zvezi z organizacijo slovesa v HVB.

Srečno in uspešno vsem!

Žarko Petrovič

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Pravilna rešitev se glasi:

Z DOBRIMI BESEDAMI UJAMESH MNOGO LJUDI

Izžrebani so bili:

1. nagrada:
Stanko Erjavec; Breznica 42, 4274 Žirovnica,
2. nagrada:
Husein Selman, C. M. Tita 47, 4270 Jesenice,
3. nagrada:
Zvezdana Šoberl, Titova 1/a, 4270 Jesenice.

Nagrade boste prejeli na blagajni Acroni. Odprta je vsak dan od 8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni dokument.

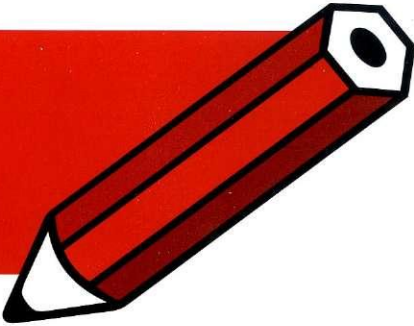
NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada: 5.000 tolarjev
2. nagrada: 4.000 tolarjev
3. nagrada: 3.000 tolarjev

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon ter pošljite do 10. maja 2005 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov SŽ ACRONI, d.o.o, C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v Acroniju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice - brez ovojnic. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

Uredništvo

NAGRADNA KRIŽANKA

avtor: Drago RONNER	GLAVNI PRIPOMOČEK PADALCEV	PUŠČAVNIK	ORANJE	LJUDSTVO V NIGERLJI	SESTANEK	ŽLAHTNI PLIN	OSMITON OD OSNOVNEGA	DVOJICA	GENT JE MESTO V BELGLJI	BOGATAŠ MOGOTEČ	TROPSKI SADEŽ	TEPEC (NAREČNO)	BRENTANO JE NEMŠKI FILOZOF	NEKOLIKO NERODNA ŽENSKA	NAGLICA	BOLŠI KROMPIR DOMAČE SORTE
NAPRAVA NA PODMORNICI									PERJE PRI REPI				ČUTILO ZA SLUH SKOPLJEN BIK			
OKRAS V ARABSKEM SLOGU									VITAMIN B1 DIRKAČ IRVINE							
AFORIZEM EVGENA JURICA																
ALBERTO MORAVIA			SL. TEDNIK AM. IGRALEC (JENNIFER)					REKA V RUSLJI JEZIK BERAČEV				RIMSKI HIŠNI BOGOVI				
PESNICA NOVY					OVAJANJE ZANIMANJE ZA KAJ							KALO	ANGLEŠKI PLEMIŠKI NASLOV	IGOR DEKLEVA NEKDANJA CIGARETA		
PEVEC PESTNER				BOG RIŽA V ŠINTOLZMU DRŽAVA V PIRENEJIH												
ONEIDA JE KROMPIR	SL. KLARI- NETIST (DARKO)	POLJSKI GOSPOD DROG NA JAMBORUI				ANGLEŠKO SVETLO PIVO	DEDNA ZASNOVA ZIB				FANIT V SOP SPETI LASJE					EREMIT JE PUŠČAVNIK
NEMŠKI FILOZOF (FRANZ)									PAPIGA REKA V NEMČLJI						UMAKNITEV	MESTO V BELGLJI
KONEC AFORIZMA																
LJUBO JASNIČ			LISTNATO DREVO DOKTOR					SL. PEVKA (MAJDA) GALINA ULANOVA					NAZIV ALBERTO TOMBA			
MADŽARSKI PESNIK ADY						ŽELATINA IZ ALG.					SLOVENSKI POLITIK (JELKO)					
SLADKO- VODNA RIBA, KORESELJ						HRIBOVJE V SRED. EVROPI					ANEVRIN JE VITAMIN B1	MERA ZA RITEM V GLASBI				

priimek in ime:

naslov:

pošta:

rešitev nagradne križanke:

ČESTITKE ZMAGOVALCEM!